

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izhaja vsak dan svezter izvenredne in praznične.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
pol leta	15—
četrt leta	7-50
na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica: št. 5 telefon št. 85

Parlament en miniature.

Dunaj, 16. januarja.

Pred tremi dnevi se je sestala na Dunaju konferenca zastopnikov parlamentarne večine, da se posvetuje o finančnih načrtih, ki jih naj reši državni zbor v svoji februarjski seji. Že od prvega dne je imela ta konferenca nekaj oficijalen značaj; ne le da ji je predsedoval načelnik parlamentarnega finančnega oddelka dr. Urban, prisostvovali ji je tudi finančni minister s celim štabom svojih uradnikov; da, konferenca je dobila celo nekaj značaj parlamenta en miniature — kajti gospod Zaleski je zbranim zastopnikom večine predložil celo pravcati zakonski načrt o uvedbi davka na vžgalice. On in njegovi uradniki so dajali pojasnila, odgovarjali na interpelacije in fikcija parlamenta se da vzdržati celo do podrobnosti: konferenca, parlament en miniature je izvolila celo svoj odsek — komite referentov, ki je zopet o posameznostih razpravljal in debatiral. In oficialna parlamentarna korespondenca je prinašala o vsem tem poročila.

V stvarnem oziru je bilo morda oportuno, da so se zbrali zastopniki večine k posvetovanju, ki naj bi omogočilo, da so si vsaj večinske stranke enkrat na jasnem, kaj in koliko hočejo storiti za nujno reformo državnih financ. V informativnem oziru je bila konferenca vsekakor na mestu: ne le gospodje poslanci, temveč tudi javnost si je sedaj vsaj nekoliko na jasnem, katere finančne reforme in v katerem obsegu naj reši parlament. Gre tudi za jako važno vprašanje participacije države in dežel na uspehih novih, oziroma reformiranih davkov. Davčni načrti obsegajo: 1. zvišanje osebnodohodninskega davka in reformo tožadnega davčnega postopanja. Zvišanje naj bi pričelo šele pri razmer. Precej visoki dohodniki, glede višine si seveda niti vlada, niti stranke še niso na jasnem. Vendar se lahko reče, da dohodniki, ki ne presegajo 5000 K, je na vsak način izvzeta, nje davčna obremenitev ostane taka, kakor je sedaj. Silno sporno je tudi vprašanje vpogleda v knjige, pravica, ki bi jo naj v bodoče imele davčne oblasti. Trgovstvo in obrtništvo se tej uvedbi odločno protivi in vlada je pri-

pravljena k primernemu kompromisu. 2. Uvedba, oziroma preureditev davka na tatieme, oziroma dividende in posebnega davka za neozemljene. 3. Zvišanje davka na žganje, uvedba avtomobilnega davka in davka na igro pri totalizerju ter končno 4. uvedba davka na vžgalice.

Konferenca se je posebno temeljito bavila z reformo osebnega dohodninskega davka in z razdelitvijo denarnega uspeha. Končno so se izvoljeni zaupniki konference sestali z nekaterimi člani gosposke zbornice ter razpravljali o pogojih, pod katerimi bi bilo mogoče spraviti nove davčne zakone v obeh zbornicah skoraj pod streho.

Akoravno so bile konference silno komodne, ker so se zbrali, kakor rečeno, le zastopniki vladnih strank, vendar ni bilo mogoče doseči pravih rezultatov. Da pa bo zaoril nad gospodi, ki so tako pridno igrali parlament brez opozicije, tak silen vihar, kakor se je do danes v seji pravega parlamentarnega oddelka, in sicer finančnega, storilo, tega pač niso pričakovali.

Opozicija jim je danes ostro povedala, da ni nikdo upravičen, uvesti nekaj oficijalen parlamentarni aeropag, ki naj predpisuje državnemu zboru, kaj naj stori in kako naj dela — predpisuje notabene, ne da bi vprašal opozicijo, narobe izključivši ta važen parlamentarni faktor od pripravljalnega dela. Prišlo je v finančnem oddelku do ostre polemike in poslanec Diamand je predlagal načelniku dr. Urbanu nezaupnico, ki sicer ni bila sprejeta, ki pa kaže, kako globoko ogorčenje vlada v opozicijskih krogih nad prakso gotovih krogov, ki bi najraje našli sredstvo, kako izpremeniti državni zbor v poslušni in nemi glasovalni stroj vlade.

Pri debati se je pripetil zopet eden tistih incidentov, o katerih smo že opetovano pisali, da se zgodijo vsakih štirinajst dni kot nekaki živi dejanski protesti proti opozicijskemu vpitju in bobnanju naše S. L. S.

H konferenci strank večine je bil namreč povabljen tudi dr. Susteršič, ki je za hip pozabil, da je pred tednom povedal pravaškim prijateljem v Opatiji, da obstrukcija njegovega kluba ni nikakor ustavljena, temveč le suspendirana. Oficialno se je poročalo, da prisostvuje konferenci v imenu Jugoslovancev. Proti tej

vijetovi funkciji je danes protestiral dr. Ivčević, češ, da dr. Susteršič nikakor ni legitimiran zastopati Jugoslovancev. Dr. Ivčević je izrazil tudi začudenje, kako pride voditelj silno obstrukcionistične stranke v vladni aeropag, ko so bile vendar vse druge opozicijske stranke izključene. Rdeč od zadrege, je odgovarjal kranjski glavar: 1. konference se je udeležil kot zastopnik kranjske dežele; 2. on ne zastopa svojega kluba, ker ni niti njega načelnik, niti član njegove parlamentarne komisije. Dr. Susteršič se je branil očitano, da igra njegov klub zopet staro dvojno vlogo, na zunaj radikalen opozicijski nalez se pri prvi priliki skriva v hlev večine. Susteršičevi izgovori seveda niso napravili nikakega utiska. Da bi bil pokličen kot zastopnik Kranjske — to mu nihče ne verjame, ker se je kratko za njim pritoževal poslanec Kuranda, da na konferenco ni bil pozvan niti eden zastopnik Dunaja, kar bi se bilo sicer gotovo zgodilo, ko bi bili za vabila merodajni teritorialni oziri. Dr. Susteršič menda ne bo trdil, da ima v očeh dr. Urbana in pa vlade Dunaj še vedno nekoliko prednosti pred Kranjsko. In končno, če je šlo za konferenco zastopnikov dežel — zakaj pa ni bil pozvan potem dr. Ivčević, glavar dalmatinski? Toda takih razmišljanj sploh ni treba — kajti kompetentna oseba — dr. Korytowski, je v svojem govoru napram opozicijski kritiki izrecno poudaril: »Strankam večine vendar ni zameriti, če se sestanejo, da se spoznamo. Gosp. Korytowski, eden najverziranjših in najbolj informiranih parlamentarcev, bo že vedel, zakaj je bil tudi zastopnik hrvaško-slovenskega kluba povabljen . . .

Pod takimi neugodnimi avspicijami so se pričela posvetovanja finančnega oddelka. Davčno vprašanje je politično vprašanje in vlada se moti, če misli, da se dajo stranke kar naenkrat pridobiti z gospodarskim gesli, v katera zaupati se pravi — na pesek zidati.

General Ricciotti Garibaldi o političnih učinkih balkanske vojne.

Rimski dopisnik češkega »Venkova« je imel pogovor z generalom

Ricciottijem Garibaldijem, iz katerega posnemamo samo generalovo mnenje o političnih učinkih vojne.

Na poročevalčev vprašanje: — Kaj čaka po vašem mnenju Turčijo in ostale balkanske države? je odgovoril general Garibaldi:

— Njihova usoda dozoreva v teh dneh v Lodnonu v diplomatskih konferencah. In to je napaka. S politiko se gotova vprašanja ne rešijo niti v stoletjih, z mečem pa so rešena v enem mesecu.

— Vi torej obžalujete, da je prišlo do premirja?

— Tudi to, da je diplomacija prevzela nalogo, urediti balkanski polotok. Na drugi strani pa so bile vojno se stranke preveč izčrpane. Združenci so izvršili v neizmeren kratkem času tako velikanske in tako važne vojne operacije, da so morali po takem trudu čutili utrujenost. To situacijo je izrabila diplomacija k premirju, toda prisiliti balkanske narode k miru, ki bi jim ne ugaljal, bo težje. Odločeni in pripravljeni so za vse.

— Torej tudi k morebitni vojni z Avstrijo?

— Morda . . .

— Ali odobrujete postopanje italijanske vlade v tej krizi?

— Ne. Podpira najhujšega sovražnika Evrope, pangermanizem. Samo zaradi svojih zaveznikov hoče Italija, naj bi Egejski otoki ostali Turčiji. In samo zaradi tega tudi ni podpirala Srbije, čeprav je bila njena dolžnost. Italijanska politika pomaže k usvaritvi ravnotežja, od katerega bodo imeli dobiček Nemci. Če bi se Italija zvezala z Rusijo in Jugoslovanci, mogla bi izsiliti razoroženje. Kar se tiče vprašanja, ali so balkanski narodi zmožni ustvariti življenjskega napredka, odgovorjam, da so zmožni kakršnegakoli napredka, samo če jim da Evropa mir . . . Evropska civilizacija more pričakovati od balkanskih narodov to, kar je zastoj čakala od Turčije.

Francoska narodna skupščina.

Danes se zbere francoska narodna skupščina, ki je ena največjih parlamentarnih zastopstev, da izbere francoskemu narodu novega poglavarja. Skupščina obstoja iz 300 sena-

torjev, med katerimi je še en dosmrtni, izvoljen od stare narodne skupščine, in pa iz 591 poslancev, torej skupno 891 članov. Danes izvoljeni predsednik bo deveti predsednik tretje republike. Dne 4. septembra 1870, ko je bil Napoleon III. ujet, je Leon Gambetta na čelu velike ljudske množice proklamiral »provi-zorično vlado narodne obrambe« in je izvrševal kot voditelj vladne delegacije v Toursu diktator. Njegov dekret, ki izključuje vse uradnike, ministre in politike drugega cesarstva od pasivne volilne pravice za drugo narodno skupščino, je vlada v Toursu vsled protesta Bismarcka preklicala, nakar je Gambetta dne 6. februarja 1871 svoje mesto kot član vlade in minister odložil. V Bordeaux sklicana narodna skupščina je dne 17. februarja izvolila Adolphe Thiersa za šefa eksekutive. Dne 31. avgusta 1871 je bil izvoljen za predsednika francoske republike za dobo treh let. Ker mu je narodna skupščina izrekla grajo, je Thiers 23. maja 1873 odstopil in dne 24. maja je bil maršal Edme grof Mac Mahon izvoljen za predsednika republike. Dne 30. januarja 1879. je resigniral, nakar je bil Jules Grévy izvoljen za predsednika. Dne 18. decembra 1885. je bil zopet izvoljen; koncem leta 1887. pa je resigniral. Nato so bili izvoljeni za predsednike republike: dne 1. januarja 1888. Sadi Carnot (umorjen dne 24. junija 1894.), dne 27. junija 1894. Casimir Perier, ki je dne 15. januarja 1895. odstopil; dne 17. januarja 1895. Felix Faure, ki je umrl dne 16. februarja 1899.; dne 18. februarja 1899. Emile Loubet, ki je bil predpisanih sedem let predsednik; dne 18. februarja 1906. pa je bil izvoljen Armand Fallières.

Med vojno in mirom.

Situacija.

Veleposlaniki v Carigradu večeraj niso storili pri porti še nobenega koraka in sicer baje zato ne, ker eden izmed njih še ni dobil instrukcij svoje vlade. V poučenih krogih pa se zatrjuje, da tej zakasnitvi ni pripisovati nobene vrednosti in da gre samo za kratek čas, ker nekatere formalnosti še niso rešene. Kar se tiče mirovnega koraka evropskih držav,

Zahtevano pojasnilo je dalo več oseb naenkrat.

»Da, pod streho — truplo je bilo zavito v star časnik,« se je oglašil eden.

»Zavito je bilo v staro številko Times,« je dodal drugi.

»Ne, v staro številko »Daily Mail,« je popravil tretji.

Resen gospod, ki se je imenitno držal, je zmajal z glavo in je dejal:

»Meni je eden stražnikov povedal, da doslej sploh še niso ničesar našli.«

Zdaj se je oglašil tujec.

»Ali se tudi nič ne ve, kaj je z najemnikom te hiše?«

»Z morilcem, hočete reči?« se je oglašil mlad mož iz množice. »Govore, da se je snoči izkrcal v Boullogni, kjer ga je pričakoval avtomobil. Tako vsaj poroča »Evening Tribune« v svoji zadnji izdaji.«

»Hvala,« je rekel tujec vladno. Zopet je nekaj ugibal in preudarjal; naposled je polglasno vzdihnil:

»Moram vendar poskusiti.«

Napravil si je pot skozi množico in šel naravnost na hišo št. 47., kjer je ogovoril na straži stoječega redarja in mu pokazal izkaznico.

»Ta je gotovo detektiv,« so menili ljudje.

»Ali pa umivalec mrličev.«

(Dolje prihodnjic.)

LISTEK.

Skrivnost hiše št. 47.

Roman;

Angleški spisal J. Storer Clouston.

(Dolje.)

Molyneux pa ni nič odgovoril in tako je kočija obstala na mestu. Gospa v vozu pa je čitala pismo. To pismo je poslalo uredništvo znanega tednika »Za ves svet« in se je glasilo tako-le:

»Velečeni gospod! Sodimo, da bi popularen popis groznega dogodka v ulici Hiacint, o katerem govori ves svet, naše čitatelje silno zanimal in ker smo prepričani, da bi vi to izvrstno pogodili, si dovoljujemo vas vprašati, če bi vi hoteli prevzeti to literarno nalogo. Mislimo, da bi bilo najbolje spisati roman, ki bi obsegal šest ali dvanaest nadaljevanj, vsako po kakih 4000 besed. Ponudimo vam za vsako nadaljevanje dvajset funtov in ker si hočemo zagotoviti tudi pravico, da izdamo ta roman tudi v knjigi, vam ponudimo od prvih tritisoč izvodov 17 odstotkov tatiem in od drugih 20 odstotkov. Pripravljeni smo vam na ta račun takoj izplačati dvesto funtov predujma. Prilagamo obenem dovoljenje policijskega ravateljstva, da si ogledate hišo št. 47. v ulici Hiacint, da spoznate kraj in okolščine; če vam je na tem ležeče, se lahko v ti hiši tudi za nekaj časa nastanete, vse potrebno uredimo že mi. Bil bi vam jako hvaležen za takojšen odgovor vaš udani — G. Fitzroy Jones, glavni urednik.«

»Hi,« je menila gospa, ko je prečitala to pismo.

»Ali ni to grozno?« je zastokal učenjak.

»Dvanaest nadaljevanj po dvajset funtov, to je dvestoštirideset funtov in dvesto funtov predujma, to je skupaj štiristoštirideset funtov,« je modrovala gospa. »Irvin — tvoja dolžnost je, da to ponudbo sprejmeš.«

»Kaj, ti misliš res, naj spišem tako sramotno delo?« je vprašal on ves iz sebe.

»Ljubi Irvin, ti veš prav dobro, da te ponudbe sploh ne moreš odkloniti. Če ti ponujajo štiristoštirideset funtov za to, da prebivaš v svojem lastnem stanovanju in popišeš, kako si iz njega izginil, te ne bo nihče smatral za smešnega.«

Molyneuxu se je to zdelo naravno.

»Saj je naposled res,« je rekel: »Ti torej misliš, naj ponudbo sprejemem?«

»Na vsak način, ljubi Irvin. Najbolje bo, da temu časnikarju takoj brzojaviš; kaj tu imaš brzojavni urad. Če si tudi preveč pameten,

ljubi Irvin, da bi to ponudbo smatral za dobroto višje usode, to boš le priznal, da je jako srečen slučaj. Pojdi brzojaviti. A opravi hitro — kaj ne?«

Kakor v sanjah je Molyneux stopil iz voza in je šel na brzojavni urad. Ko se je vrnil ni bil nič več tako obupan in nesrečen, kakor prej.

»Ustregel sem tvoji želji in brzojavil,« je rekel. »Ali, ljuba Harriet, ravnokar sem si domislil, da se tvoj načrt ne da izvršiti.«

»Zakaj ne?« je vprašala gospa. »V ulici Hiacint me bo vendar vsak človek spoznal!«

»Na to sem že sama mislila,« je odgovorila gospa »in tudi že vem, kaj je storiti.«

Nagnila je glavo iz okna in je zaklicala.

»Kočija! Ali veste, kje je prodajalna gledališkega krojača v Covent Gardenu?«

»Da, milostiva!«

»Potem, prosim, peljite naju tja.«

XI.

Po mirni senčnati cesti, iz katere je tekla ozka ulica Hiacint, je v večernem mraku počasi korakal samotni mož in se ustavil v začetku ulice, ki je bila časih tako tiha in nezana, sedaj je pa vživala tako žalostno slavo. Mož se je vstavil na začetku in videlo se mu je, da je neodločen in razburjen. Znan prodajalec premoga, neka pestunja, ki se je

zamudila in nekaj gospodov iz tega okoliša, so šli že mimo moža in si po površnem pogledu nanj rekli, da je to tujec. Ta tujec pa se je vselej prestrašil, če je kdo prišel mimo njega in vselej se je oddahnil, če je taka nevarnost minila.

Tujec je imel mehak klobuk nežne zelene barve, izpod katerega so padali dolgi kodrasti lasje na njegov ovratnik; njegove brke so bile dolge, telovnik je bil bel in hlače so bile preširoke. Vsak človek na svetu bi takoj po prvem pogledu spoznal, da je ta mož romanopisec.

Zdaj se je kdor hotel mimo njega v ulico Hiacint in je izginil izpred njegovih oči tam, kjer je bila ta ulica zlomljena. Ker se pa nihče izmed teh ljudi ni več vrnil, je sklepal iz tega, da se je morala na zgornjem koncu ulice zbrati že precejšnja množica. Večkrat se je pripravil, da bi sledil tem radovednejšem, a je to zopet opustil; končno se je vendar odločil in je sledil debelemu postar-nemu gospodu, ki je z razburjeno damo krenil v ulico. Ko je prišel do mesta, kjer je ulica zlomljena, je zagledal čuden prizor: vsa ulica je bila polna ljudi, ki so stezali vratove, da bi mogli videti hišo št. 47.; zelena vrtna vrata sta stazila dva redarja; nekateri krošnjari so prodajali razglednice, predstavljajoče mesto hudo-dodelstva, in delali dobre kupčije.

»Ali so truplo že našli?« je vprašala razburjena dama.

se boje, da ne bodo dobile popolnoma povolnega odgovora, izključeno pa je, da bi bil odgovor popolnoma nepovolen.

Ker je imelo turško vojno brodovje, zlasti vojna ladja »Medšidie« tako nepričakovani uspehi, je lahko mogoče, da dobi turška vojna stranka, ki itak stori vse, da bi vlada ne popustila, zopet premoč, vendar pa so v političnih krogih mnenja, da ta dogodek ne bo imel mnogo vpliva na razvoj dogodkov.

Turška križarka »Medšidie« je namreč, kakor poročajo iz Aten v meglji prišla iz Dardanel ter neopazno priplula predvčerajšnjem pred otok Syro, enega izmed Ciklad, kjer je bombardirala smodnišnice in skladišče za premog, toda brez uspeha. Samo elektrarna je bila poškodovana. V pristanišču je ležala pomožna križarka »Makedonia« zasidrana ter je bil napad križarke »Medšidie« tako presenetljiv, da jer križarka »Makedonia« zadelo 15 streliv. Poveljnik pomožne križarke se je bal, da bi turška križarka utegnila »Makedonijo« vzeti, zato jo je dal v pristanišču potopiti. Prej pa se je vse moštvo izkrcalo ter je zasedlo obrežje, da se v Syri nahajajoči turški ujetniki niso uprli. Med tem je »Medšidie« odpeljala proti Mali Aziji. Pri obstreljevanju skladišča premoga sta bili dve osebi, ki sta tam delali ubiti. Druge turške vojne ladje Dardanel niso zapustile.

Na strani balkanskih držav je opaziti od včeraj večja popustljivost. Balkanski odposlanci upajo še vedno, da bo imel korak veselil v Carigradu uspeh in nočejo tega uspeha ogrožati s prenapetimi koraki. Tudi v razmerju Bolgarske z Rumunsko je opaziti precejšnje izboljšanje.

Splošno se sodi, da je nevarnost konflikta z Rumunsko odstranjena. Posrečilo se je namreč doseči sporazum. Bolgarska bo pač odstopila nekaj svojega ozemlja Rumunski in glede trdnjave Silistrie pride morda do dogovora, da Bolgarska trdnjave sicer ne odstopi, pač pa se zaveže, da podere vse utrdbe. Med bolgarsko - rumunskim sporom je ohranila Avstro - Ogrska na obe strani prijateljsko nevtrality, med tem ko je skušala Rusija v prilog Bolgarske vplivati na Rumunsko.

Bolgarski kronski svet.

Kakor se zatrjuje na kompetentnem mestu, je imel bolgarski kronski svet v Svilenu namen posvetovati se o eventualnemu nadaljevanju vojne. »Mir« poroča o kronskem svetu, da se je vršil kronski svet pod predsedstvom kralja in ob navzočnosti šefa generalnega štaba.

Sklenilo se je nadaljevati vojne operacije, če bi Turčija po demaršu veselil v Carigradu in po izročitvi ultimatumu Balkanske zveze, ki bo sledil koraku veselil, ne hotela skleniti miru pod pogoji, ki jih stavi Balkanska zveza.

Uvodnik »Mira« popolnoma odobrava sklep mirovnih delegatov v Londonu izročiti Turčiji ultimatum, kar bi imelo tudi sankcijo veselil. Turčija bi se morala potem odločiti ali hoče imeti vojno ali mir. Če je Balkanska zveza dor sedaj trpela turško zavlačevanje in turške izgovore, se je to zgodilo edino iz obzirov do Angleške in evropskih veselil.

Kriza v srbskem kabinetu.

Srbsko časopisje je v zadnjem času ostro napadalo kabinet Pasič ter je navajalo razne vzroke, vsled katerih bi moral podati kabinet svojo demisijo. Zlasti napredno časopisje je vlado ostro napadalo. Pa tudi v vladnih krogih se je pokazal razdor. Zlasti se naglašja, da je vlada kriva, da je Srbija izgubila tri četrtine tega, kar je hrabrost in junaštvo priobila. Zlasti se je Srbija uklonila skoro vsem zahtevam Avstro - Ogrske, pa tudi napram Bolgarski je bila Srbija baie prepopustljiva. K temu prihajajo spletke in nespornost razpisa v kabinetu samem in med kabineto in vojnimi poveljnictvom. V tem oziru zlasti se je vse časopisje postavilo na stran armade, vsled česar je postalo stališče vojnega ministra nevzdržljivo. Javno mnenje zahteva na krmlju vlade kabinet, ki bi se, opirajoč se na zaupanje ljudstva, postavil energično proti pretiranim zahtevam sosedov.

Vsled neprestanega rovanja časopisja je sedaj kabinetna kriza stopila v akuten stadij. Vojni minister polkovnik Bojović je podal včeraj svojo demisijo, ki jo je kralj tudi sprejel. Za vojnega ministra je bil imenovan general Božanović. Odstop vojnega ministra se je izvršil zlasti zaradi nasprotij med vlado in vrhovnim vojnimi poveljnictvom v za evi imenovanja častnikov.

Do sedaj sicer ministrski predsednik Pasič svoje demisije še ni podal, vendar pa je zelo verjetno, da bo v kratkem podal ves kabinet svojo demisijo.

Mladoturki.

»Jugoslovanska korespondenca« poroča iz Carigrada: Vojni minister Nazim paša je poročal sultanu v posebni avdijenci o vojaškem položaju Turčije in o razpoloženju med vojsko. Nekateri dogodki pred Cataldo, podatki ministrske konference in dogodki v Carigradu samem so napolnili vojnega ministra, da je zaprosil sultana za avdijenco. V zadnjih dneh so se dogodili med vojsko dogodki, ki dajo sklepati, da se mladoturška agitacija v armadi hudo širi. Policija je baie prišla na sled velikemu komplotu, v kateri so zapleteni tudi častniki carigradske garnizije. Zlasti se je pojavil hud odpor proti predaji Odrina in proti mirovnim tendencam Kiamil paše. Princ Said Halim paša in bivši veliki vezir Hakki paša vodita vse to gibanje, ki ima namen strmoglaviti Kiamil pašo. Časopisje se zavzema za »kabinet mladih ljudi«, ki bi bili kos resnosti položaja.

Sultan o krizi in o prihodnosti Turčije.

Sultan je sprejel predvčerajšnjem urednika lista »Sabah« Diran Kelekiana v daljši avdijenci ter je, kakor poroča ta list izjavil med drugim tudi sledeče: »Živimo v težkem času. Nikdo ni tako užalosten zaradi tega, kakor jaz, vendar pa premagujem to bol, da morem izpolnjevati dolžnosti, ki mi jih je naložila božja previdnost. Več kakor kedaj je danes naša dolžnost, da delamo in sam hočem dati dober vzgled. Treba je, da si zagotovimo sedanjost in prihodnost ter da se postavimo pod božjo previdnost. Jaz sem ustaven vladar. Sreča naroda je odvisna od dobrot ustave. Ko bodo sedanje težkoče premagane, bo naša prva dolžnost otvoritev narodne skupščine. V moji dinastiji in med mojim ljudstvom ni človeka, ki bi bil proti ustavi. Absolutizem, ki dobiva nehoti obliko strahovlade, ne more nikdar, najmanj pa v tem stoletju, skrbeti za potrebe kakega naroda in mu koristiti. Ustava bo ostala za večne čase oblika vlade nad našim narodom. Treba je tudi preprečiti vsako zlorabo. Sedanji dogodki so to zopet dokazali. Treba pa nam je miru, da se pokažejo sadovi naše ustave. Ravno dejstvo, da v zadnjih štirih letih nismo imeli miru, je krivo sedanjih težkih dogodkov. Toda sedanje stanje ne bo in ne more trajati več dolgo. Ljubezen do domovine zahteva edinstvo in interesu skupnosti in države. Ne dvomim, da je narod to spoznal. Če velja kaj, kar me sedaj navdaja z upanjem, vam povem, da hočem delati, da se zacelijo rane, ki jih je dobil naš narod. Dan in noč premišlujem o tem in vidim v tem delu poglavito delo, ki jo mora vršiti sultan. Narod je zlasti mnogo trpel pod tem, da so se v zadnjih štirih letih odgovarjajoč parlamentarni večini pogosto menjavali sistemi. Polno izrabljajoč pravice, ki jih daje ustava sultanu, upam, da bom dosegel mnogo uspehov. Gotovo je, da bom vporabljal pravice krone samo v interesu in za srečo naroda. Tudi ljudstvo naj se poslužuje svojih pravic. Treba je, da izide iz prihodnjih volitev homogena prosvetljena in zmogljiva večina, ki pozna običaje dežele in predstavlja splošne interese vsem osebnim željam.

Besede jugoslovanskega umetnika.

Ivan Meštrovič, ta največji jugoslovanski umetnik, kar jih je kdaj živel, ta pesnik in prorok boljše naše jugoslovanske bodočnosti, je poslal uredništvu dunajske »Die Zeit« iz Rima odprto pismo, v katerem označuje svoje stališče nasproti sedanjemu mednarodnemu položaju. »Die Zeit« te znamenite poslanice ni priobčila, zato je izšla v splitski »Svobodi«.

Toda rdeči svničnik budnega državnega pravdnika je je izčrtal več kakor polovico.

V tej, po državnem pravdniku popravljeni obliki, priobčujemo tudi mi to znamenito poslanico. Evo je:

»In ako tudi vrstice, katere si vam usojam pošiljati, prav v nobenem pogledu ne govore o kiparstvu ali o kakršnikoli drugi umetnosti, vendar se naadam, da boste toll vpljudni, da boste blagohotno sprejeli in obelodanili pristo in iskreno mišljenje umetnika o znamenitih in zagonebnih dogodkih naših dni.

Od vseh strani silijo na površje najrazličnejša stališča in pojavljajo se najnerazumljiveje pretenzije;

ljudje groze z nasiljem in z grozotami, zato je naše življenje bolj podobno tvorbam podivjane in otrovane domišljije, kakor pa človeškemu življenju držav, narodov, vlad in parlamentov.

Svetovna politika našega časa ni niti najmanjše več podobna trudu za vseobčo prosveto in napredek, saj hočejo države prekiniti svoje življenje kot organizacije za izgradbo človečnosti in za ojačenje svetske duševnosti.

Ljudi je blazno spopadel nagon nasilstva in volja oholosti, nagon slep in volja usodna, pobesnena, nezvišena, da, neistinita, neiskrena, sramotna lažna in bolna; ljudje žive od grozljive z vojno in od krvoločnosti; igrajo se z jezikom, z ognjem in žonglirajo s svetovno vojno; hočejo vsa stališča izravnati s topovskimi streli in strmoglaviti srečo, blagor, mir in življenje nestetih milijonov v pekel in smrt.

Naj bi se v strašnem času slišala in ne bila prezrta beseda umetnika s slovanskega juga, čegar muza mora umolkneti, kadar nastopi orje, da odločuje usodo pesnika, ki se ne more vzdržati, da bi ne govoril... (Zaplenjeno!)

Odkod ta improvizirana ljubezen za eksotično narodnost, ki se v svojem momadstvu po turški anarhiji zabava z odsekanimi glavami in katera samo življenje nasilnika smatra za dostojnega človeka?

Odkod ljubezen za podivjane Arnavte, plemenita skrb za njihovo svobodo, pripravljenost, da se s silo evropskih vojakov izvojuje dostojno življenje privilegiranim razbojnikom, dočim se dostojno in zaslužen življenje svobodnih državljanov nasilno zavira milijonom dobrih in civilizovanih Avstrijcev?

Razume se, naj bodo Albanci ali katerikoli drugi narod in na bo še tako majhen na številu in tako slab na kulturi, oni vendarle imajo po človeškem pojmovanju pravico do svobodnega življenja.

In ako bi kdo izmed mojih rodni bratov hotel zatirati tak narod, bi bil jaz prvi, ki bi temu najodločnejše nasprotoval. Predvsem pač moramo biti ljudje in potem se šele smemo deliti po raznih razlikah.

Ali kako se more govoriti o poštenih namenih tam, kjer se hoče izposlovati svoboda arnavtski naciji, dočim se ta svoboda jemlje drugim večji in kulturnejšim narodom?

Na Drač in Lješ imajo Srbi svoje zgodovinske pravice, dasi v teh krajih prebivajo večinoma Turki in Arnavti. Ako pa namerava Srbija to neznanost odlomiti od takozvanega arnabaškega teritorija, ne dela tega iz objestnosti in slasti ekspanzije, marveč iz težke potrebe... (Zaplenjeno!) ... Ne, ni samo Drač, kar so rezervirali za Arnavte, treba jim je zagurati še Skader, ki ga je zgradil srbski kralj Vukašin in čegar zgradbe je opevala naša narodna pesem, ona o kraljevski snahi, ki so jo morali vzidati v temelji, da se zgradi na porušila.

Sam Prizren, prestolnico Dušana Silnega, samo Skopje, srce naše stare kulture, nam hočejo odtrgati, sploh meje bodoče velike Albanije je treba globoko zarezati v Kosovo polje, v Kosovo, simbol našega pada in naše nade v vstajenje!

Da bi se to polje osvobodilo, plakale so petsto let naše matere in mi vsi smo bili zadojeni z njihovimi solzami in z njihovim mlekom in prsegali smo, da bomo zgodovinski poraz osvetili s svojo krvjo.

Pa tako se je evo sedaj tudi zgodilo. In to nam je polje zato tudi predrag, da bi ga mogli komurkoli odstopiti.

Zadeti nas v Kosovem, bi značilo toliko, kakor prisiliti nas na borbo do smrti in jaz sam kot umetnik, bi raje preje umrl za to svetinjo svojega naroda, kakor da pripustim, da bi se ta svetinja onečastila.

Zakaj moji kipi, ki so bili videti tudi na Dunaju, vznikli so iz tega polja.

Lahko se nam nasprotuje, toda samo dokler se nam ne dotakne svetinje duše naše in suverentstva narodnega sna.

Ali čemu to? Ali je nečloveško, ako hoče človek, da bi bil sam svoj gospodar? ... (Zaplenjeno!)

Toda nikdar nismo grozili, da kamorkoli politično gravitiramo. Kulturno pa hočemo, da smo ujedinjeni z našimi brati onkraj Save in Drine in nihče nam ne more braniti, da z njimi delimo skupne tuge in radosti... (Zaplenjeno!)

Mi nismo poslednji narod na Balkanu, ki se je pred sto leti dvignil proti turškemu barbarstvu in ki je sposoben, da živi in mre po svoji volji.

Če nam meč že tiči v prsih, čemu ga še obračati v telesu? Zelezo je preširoko da bi prebilo naša zlomljena rebra in da bi nam njegova ostrina prerezala življenje tvorni organ.

Usoda je v podobi vile rekla Marku kraljeviču, utelešeni duši

vsega jugoslovanskega naroda, da ne bo poginil niti od kopja, niti od meča, nego edino od božje volje.

Te simbolične besede imajo za naš narod tudi danes isti pomen: da nas se tudi v tem stoletju ne more uničiti z mečem, ker se ne zdi, da bi bila božja volja, da bi končali svoje življenje, ne da bi bili izpolnili svoje narodne in človeške dolžnosti... (Zaplenjeno!)

V Rimu, dne 10. januarja 1913.

Ivan Meštrovič.

Štajersko.

Iz Št. Jurja ob J. ž. nam poročajo: V okoliški občini se vršijo občinske volitve, dne 29. in 30. januarja. Dne 29. voli 3, dne 30. januarja po 2 in 1. razred. Občina je sedaj v klerikalnih rokah.

Opomin na nemške žene. Pod tem naslovom čitamo v »Grazer Tagblattu« sledeče: »Glavno vodstvo »Südmärke« opozarja nemške gospodinjke, naj vedno vprašajo pri nakupu testenin, od katere tvrdke so. Še vedno kupujejo namreč nemški trgovci izdelke Zatkove tvornice v čeških Budějovicah, proti kateremu je društvo »Südmärk« že svoječasno ostro nastopilo. Zatkan je fanatičen sovražnik Nemcev, ki daruje od dobička svojih večji del med Nemci prodanih izdelkov velike vsote za boj proti nemštvu. Njegovemu vplivu se imajo Nemci zahvaliti za zgubo državno — in deželnozbornskega mandata v Č. Budějovicah in pa za poraz v 3. razredu pri občinskih volitvah. Nemci imamo testenine od tvrdk Büche in Dollinger v Lincu, Knorr v Welsu, Gregori v Finkensteinu, Franz v Mariboru in dr. — Vidi se, da svoječasni Bienertov cirkular glede bojkotnih notic po listih za graške časopise ne velja — dočim se ga zaradi najnedolžnejših dopis izrablja napram slovenskim listom. Vedno ena in ista dvojna mera in dvojna vporaba vladinih odlokov.

Kdor sam pravice ne pozna, pravice vreden ni! V »Slovencu« z dne 15. januarja čitamo brutalno pisani poziv nekega klerikalnega učitelja na Kranjskem, naj klerikalna večina v kranjskem deželnem odboru tudi zaneprej zatira in oskuduje napredno učiteljstvo, kjer le more! Ne bodemo dalje kot Štajerci proti temu polemizirali, opozarjamo pa Slovensko ljudsko stranko na to, da zastopa ona danes tudi slovenski narod na Spodnjem Štajerskem kot neznanatna manjšina v štajerskem deželnem zboru. Kaj bodo mogli gg. dr. Korošec, dr. Benkovič in dr. odgovoriti, ako bodo izjavili nemški nacionalci, da bodo odslej zaneprej ravno tako brutalno, krivično in tiransko zatirali spodnještajerske Slovence kot manjšine v deželi kot delajo to somišljeniki političnega vodstva spodnještajerskih Slovencev s svojimi rojaki in krvnimi brati v bližnjem Kranjskem? In kaj bomo rekli štajerski Slovenci k temu? Škripali bomo z zobmi in — molčali. Kajti, kdor sam pravice ne pozna, pravice vreden ni.

Nemški »Volksbund« za Štajersko, znana »mladonemška«, Einspinnerjeva politična organizacija, je imel v torek zvečer v Gradcu javen shod, na katerem so govorili drž. posl. Hofmann - Wellenhof, celjski deželni poslanec Negri in glavni urednik »Tagblattov« Weidenhofer-Verbodoufater. Nova organizacija namerava starejše nemško - nacionalne politike v deželnem zboru, kakor Linka in dr. odriniti in spraviiti svoje ljudi (Einspinnerja) v deželni odbor. Shod je sklenil resolucijo, v kateri poziva vlado, naj deželni zbor razpusti in razpiše nove volitve, ako ne bo mogoče doseči v najkrajšem času njegove delazmožnosti. Dr. Negri se je bavil s številkami neke lahkomislne dr. Benkovičeve, v nemškem jeziku pisane brošure »Die Slovenen im Landeshaushalte des Herzogtums Steiermark«. S to brošuro pa se bomo pravčasno bavili tudi mi.

»Deseti brat na Vranskem«. Ta lepo narodno igro, je vprizorila v nedeljo tukajšnja Ciril - Metodova podružnica z lepim uspehom pred mnogobrojnim občinstvom. V nedeljo, dne 19. t. m. se igra ponovi ob 3. popoldne. Kdor še ni videl »Desetega brata«, naj se potrdi v nedeljo na Vransko.

Laški trg. Dne 24. t. m. se vrši občni zbor »Bralnega društva« v pivnici »Š 11.« z običajnim sporedom. Ker je društvo za slovenstvo v Laškem trgu tolikega pomena, pričakujemo, da se snidemo pri občnem zboru vsi, ki še upamo na srečnejšo bodočnost laščanov - Slovencev. — Odbor.

Iz Gornjeagrade nam pišejo: Pri nas je stara navada, da za svetnike podružnic in tudi škofove cerkve od kmetov pobirajo pšenico, ka-

tere so navadno na javni dražbi spremenili v denar in tako povečali cerkvene dohodke. Ako kmetje prostovoljno radi imajo taka bremenja za božjo čast in se pri tem nič ne pritožujejo čez velike davke sedanjega časa, je vse v redu. Cerkevni ključarji se navadno niso dosti brigali, koliko pšenice se je nafahtalo, natehtalo in prodalo, ali jim pa tehtant tega ni povedal, ker so pri cerkveni upravi proti vsem lepim navodilom knezoškofijskega ordinarijata samo peto kolo. Njihova dolžnost je račune podpisati in ubogati, kar jim tehtant zapove. Izjemo ima samo poglavar vseh cerkvenih ključarjev Mrkuš, ki je desna roka tehtanta, ker raznaša vse marnje in govorice, kar toplo na pravo mesto. S tem si je pridobil za naše klerikalce nevenljive zasluge, za katere ga je tehtant kot oskrbnik knezoškofijskih grajščin bogato nagradil tem rajši, ker ne gre iz njegovega natlačenega žepa. Mrkuš dobiiva mastno plačo od grajščine, največ samo za pohajkovanje po grajščinskem dvorišču; drugače bi gotovo ne zaslužil niti vinarja. Iz hvalečnosti za prejete dobrote je že nekaj let meril Mrkuš nabrano pšenico, katero je kupil tehtant, za kakšno ceno in kako množino, se javno ne ve. Temu čudnemu početju sta se letos uprla cerkvena ključarja podružnice sv. Florijana kmeta Jošt in Kovšak, kar je izzvalo velikansko jezo tehtanta, ki je napravil tako šulo, da bi se lahko Mrkuš nanjo vsedel. Oba ključarja brez ključev sta odložila dvomljivo čast. Res slabo znamenje za tehtanta, ako ga verne ovčice zapuščajo. Vsa čast pa neustrašenima ključarjema!

Slovensko čebelarstvo društvo za Spodnje Štajersko naznanja svojim članom, da je »Slovensko čebelarstvo društvo v Ljubljani« zvišalo udnino na 3 K. Vsled tega moramo plačati za »Čebelarja« v Ljubljano 2 K 50 v za vsakega člana in je bil naš odbor primoran s članarino tudi na 3 K poskočiti. Predsedniki in blagajniki naših podružnic blagovolijo ta slučaj našim udom tolačiti in članarino za l. 1913 v znesku 3 K pobirati.

Kapela v okraju G. Radgona. Povodom stoletnice obstanka naše šole se je vršila v nedeljo 12. t. m. popoldne v II. razredu pod vodstvom učiteljstva šolarska predstava. Če se tudi ni moglo to slavlje prirediti v večjem slogu, kakor bi že redkost taistega zahtevala, je vendar isto čez vse pričakovanje v vsakem oziru izborna izpadlo. Pred predstavo je šolski vodja v kratkem velikemu številu zbranega občinstva, med katerim je bilo tudi mnogo inteligence naše fare zastopane, obrazložil pomen te prireditve in podal črtice iz zgodovine kapelske šole od početka (1812) do današnjega dne. Končavši svoj govor, so zapeli otroci cesarsko pesem. Otroci so tudi še zapeli pesmi »Krasen pogled je na ta božji svet« in »Mladi vojaki«, obe pesmi ob spremljevanju tukajšnjega goslarstovtamburaškega orkestra. To je bilo nekaj, kar ljudje tukaj še niso slišali. Sledili sta sedaj igri »Darežljivi otroci« in »Sneguljčica«, obe vprizorjeni na odru bralnega društva. Pesem »Sneguljčice« ob koncu prvega dejanja je pela nosilka te vloge, učenka V. razreda, ob decentnem spremljevanju imenovanega orkestra. Prav prijala je ta vložka. Kretanje in nastop otrok, vseskozi povoljno, kazalo je o mnogem požitvalnem trudu gospodičen učiteljic, ki jima gre za to vse priznanje in zahvala. Saj tudi ni malenkost, otroke, zlasti pa prvence, dovesti k samostojnosti na odr pred občinstvom. Na koncu predstave je deklamoval učenec IV. razreda Rapétovo pesnitev »Naša molitev o novem letu«. Denarni uspeh, čigar čisti dohodek se bode vporabil v nakup knjig za ubožne, je bil prav ugoden. Prijetna dolžnost je podpisane, se tu javno zahvaliti vsem onim dariteljem, ki so tako munificently prispevali. Posebno so podarili visokochastita domača duhovščina, rodbine Voglci, Höhn, Horvath in druge, nadalje g. ravnatelj radenske slatine ter gg. oskrbnika Salžner in Schroll in še mnogi drugi. Prisrčna hvala pa tudi vsem tistim, ki so na ta ali oni način s čimur pripomogli.

Mariborski Slovenski koledar je tako dobro in zanimivo urejen, da se o njem povsod sliši le hvala in priporočilo. Ker je še nekaj teh koledarjev v zalogi, naj si ga blagovolijo interese, ki se posebno zanimajo za Maribor takoj naročiti. Cena s poštnino vred je le 60 v, koji znesek se naj vnaprej pošlji v znakah na papirno trgovino Vilko Weixl, Maribor. Na druga naročila se ne bode oziralo.

Drobne novice. Ustavil je svoja plačila po poročilu dunajskega »Kreditorenvereina« Frantschschek, trgovec z delikatesarji v Mariboru. — Iz Konjic. V naš trg je došlo tekom l. 1912 345 tujcev.

Oskrbovalno vsprejetišče je obiskalo 1762 potujočih obrtniških pomočnikov; za njih oskrbo se je izdalo 1321 K. — Iz Ljubnega na Zg. Stajerskem poročajo, da si je vzel vpokojeni železničar Pretnar na strašen način življenje. Ustrelil se je v senca s takozvanim vodenim nabojem; zgornji del lobanje mu je odtrgalo in odneslo z deli možganov in z levim očesom skozi okno na dvorišče. Najbrže se mu je zmešalo. — Iz Celja. Neki trgovski pomočnik Roman K. je napravil precej dolgov in jo je hotel popihati, ne da bi te dolgov plačal. Njegovo namero je pa zvedela policija in so ga prijeli na Zidanem mostu, ravno ko se je spravljaj na vlak proti Zagrebu. Prepeljali so ga v Celje in zaprli. — Iz Ormoža. Prostovoljna požarna bramba za ormoško okolico priredi v nedeljo, dne 19. t. m. zvečer veliko predpustno veselico s plesom pri Skvečiču. Svira društvena godba.

Koroško.

Deželni zbor koroški bo sklican na 4 ali 5 tedensko zasedanje bržkone 6. februarja.

Izvršitev regulacije plač koroških učiteljem. Kakor znano je sprejel koroški deželni zbor v zadnjem zasedanju zakon glede regulacije plač učitelstvu na javnih ljudskih in meščanskih šolah. Dolgo so se morali boriti koroški učitelji za to skrajno, dokler je niso dobili. Dolgo so morali čakati na sankcijo tega zakona in sicer zaradi nastalega vprašanja kako se bo ta večji izdatek pokrila, končno je bil zakon postotot discriminacija rerum z nekaterimi spremembami sankcioniran. Sedaj so končali izvršitev tega zakona in dognali so, da obteži koroško deželo to zvišanje plač za 296.100 K na leto. Ker so se morale nakazati nove plače že s 1. julijem 1912 se bo izplačala sedaj učiteljem za pol leta diferenca in se je nakazalo za to izplačanje 145.024 kron 42 vin.

Učiteljska. — Farovška upraviteljska, in zopet učiteljska. Pred kratkim se je pripetel slučaj, ki je le na Koroškem ali kvečjem še na Tirolskem mogoč. Neki okrajni šolski svet je namreč imenoval za suplenta na ljudski šoli neko bivšo učiteljico, ki pa je bila zadnjih 10 let upraviteljska in gospodinja v nekem grozovju. Proti temu imenovanju je protestiral javno odbor koroške deželne učiteljske zveze. Stvar je prišla tudi v časopise. Ko je zvedel o tem slučaju deželni predsednik dr. F. Fries je to imenovanje kratkim potom razveljavil. Značilno je, kaj taš duhovniki vsega ne zahtevajo. Čepe šole bi bile, če bi bili po njihovem receptu učitelji mežnarji, učiteljice pa farovške kuharice in gospodinjice.

Nagrade za pokončevanje strupenih kač na Koroškem. Deželna vlada koroška plača za vsako ubito strupeno kačo 1 krono. V l. 1912 so poslali na vlado iz cele Koroške 954 takih glav, od katerih pa je bilo samo 762 od strupenih kač, za katere so izplačali 762 kron. Pokončevanje kač na Koroškem zelo napreduje, kar kaže dejstvo, da so v l. 1911 komaj polovico toliko kač pobili.

Samomor vojaka. V topničarski vojašnici v Beljaku se je ustrelil priče svojih tovarišev topničar Val. Krebs, ki je še le letos prišel k vojakom. Krebs je bil vedno zelo tih in miren človek in ni rad zahajal v družbo. Vzrok samomora je baje mržnja do vojaškega stanu.

Primorsko.

Goriški deželni zbor. »Eco del litorale« poroča iz Gorice, da se bo vlada udala pritisku laških liberalcev in slovenskih klerikalcev in sklicala goriški deželni zbor k daljšemu zasedanju. Namestnik princ Hohenlohe je še vedno na Dunaju, kjer se posvetuje z vlado glede sklicanja deželnih zborov.

Polom laške »Banke popolare« v Gorici pred tržaškimi sodiščem. Bistveno o tej obravnavi, ki je vzbudila v Gorici in v Trstu veliko zanimanje, smo že poročali. Pomembno je še, da so priče večinoma govorile za obtoženca razbremenili razum dvoh vplivnih goriških Italijanov. Ohsodba je bila razglašena še le včeraj popoldne. Obtoženca Lenassi in dr. Luzzatto sta oproščena. V razlogih navaja sodni dvor, da so večina pisem, ki so povzročila polom podpisali drugi upravni svetniki ne pa Lenassi in dr. Luzzatto. Izpovedi priča Colleja in Pianija smatra sodišče za neverjetni.

Puljski deželnozborski mandat. Ker je deželnozborski poslanec za III. deželnozborski volilni okraj, to je Pulj, svoj mandat odložil je puljski mandat zopet prost.

Bosanski izseljenci. Med bosanskimi izseljenci, ki so v Trstu v lazaretu, je umrlo v zadnjih dneh še 6 oseb, ki pa niso imele kužnih bolezni. Za črnimi kozami je na novo obolen en deček, tako da je sedaj 16 bolnikov, ki imajo koze. Včeraj se je odpeljal prvi transport 700 izseljencev v Bosno, kjer jim je nakazala avstrijska vlada brezplačna zemljišča.

Goljufivi trgovec. V Trstu so aretirali na ovadbo neke Ide Verzierjeve 65letnega prokurista neke tržaške manufakturne trgovine Valentin Verzierja iz Kopra, ker je ta izrabljaj njeno zaupanje in oškodoval trgovino tako, da je pred padcem. Pri aretirancu so našli veliko vsoto denarja.

Samomori. Včeraj se je zastrupil v Trstu v svoji sobi 22letni zasebnik J. Gerdol. Pil je strup. Domači so vlomili vrata in ga pravočasno rešili. — 26letna Marija Hunikova na se je hotela zastrupiti z ogljikom. Oba so odpeljali v bolnišnico.

Kap je zadela v neki gostilni v Trstu pol. nadkomisarja v p. V. Roegerja. Odpeljali so ga v brezupnem stanju v bolnišnico.

Zagonezna smrt. Poročali smo, da so našli v Trstu v svojem stanovanju v mlaki krvi mrtvo kuharico Marijo Radmesnikovo. Takrat so sumili na zločin, toda obdukcija je pokazala, da je umrlo dekle, ki je bilo noseče vsled preveč zavžite pijače.

Požar pri Reki. Snoči je izbruhnil v strojnični tovarne za sveče Pesenti pri Reki ogenj. ki je uničil skoro vse stroje in veliko zalogo blaga. Škoda je zelo velika, ogenj je bil skoro gotovo podtaknjen.

Samomor mornarja. Na Reko je došla brzjavka kapitana parnika »Kossuth«, ki javlja, da je med vožnjo skočil v morje in utonil krmar Jakob Lužar z Reke. Samomor je izvršil vsled neozdravljive bolezni.

Dnevne vesti.

+ Gonja proti Srbiji obeta priti k novemu razcvetu. Na Dunaju je namreč izšla nova brošura, ki jo je spisal Leopold Mandl in ki nosi naslov »Österreich - Ungarn und Serbien nach dem Balkankriege«. Brošura sama na sebi bi bila brezpomembna, ako bi se ne vedelo, da je Mandl samo slamorezec in da je brošura izšla na stroške ministrstva zunanjih del ter bila najbrže tudi napisana od organov tega ministrstva. Prav dobro je nam znano, da bi moral ta pamlet iziti že davno preje, takrat, ko je bil konflikt s Srbijo na svojem višku. Toda prišla je blamaža v aferi konzula Prochaske in gospoda v ministstvu je bila mnenja, da ni oportuno v takem momentu spravljati na svetlo brošuro, ki ima očitno provokatorično tendenco, prav takšno, kakor so jo svoječasno imela zloglasna »razkritja« vohuna Nastića. A sedaj se zdi družbi, ki bi očitno rada izzvala konflikt s Srbijo, moment ugoden, da se znova prilije nekoliko vročega olja v še obstoječi spor med našo državo in Srbijo. Če bi bila brošura delo Leopolda Mandla, bi se nam gotovo ne zdelo vredno o njej govoriti, a ker vemo, kdo tiči v ozadju, se nam zdi potrebno, da odkrito povemo svoje mnenje, da bi imeli gospodje, ki delajo našo zunanjo politiko, pač dovolj pametnejšega in potrebnjega posla, kakor pisati in izdajati knjižure, katerim se na prvi pogled vidi, da so tendenciozne. Kakšna je bila naša politika nasproti Srbiji, ve dandanes že vsak političen otrok, saj so jo za službi prav pošteno orisali vsi uglednejši dunajski listi sami, zato vznjuba samo veselost, ako slamorezec Mandl kakor farizej v templju zavija licemersko oči, stoka in se britko pritožuje, da »Srbija ne izpolnjuje dogovorov z Avstro-Ogrsko, da ruši pogodbe, da vedno zahrbtno postopa, da umetno vzdržuje monarhijo, sivo vrazno razpoloženje med narodom,« skratka, da ne namerava nič manj in nič več kakor »razbiti in razrušiti — avstro-ogrsko monarhijo.« Gospoda, bodimo enkrat resni in pogovorimo se kot moške! Ali res mislite, da je mala Srbija dovolj močna, da razruši takšno velesilo kakor je Avstro-Ogrska? Ako resno kaj takega mislite, potem kar poberite svoja šila in kopita in prepustite skrb za državo sposobnejšim ljudem! Ker sicer boste v svoji absolutni nesposobnosti in neumnosti res pritirali državo v tak položaj, da bo slonu že nevarna mušica.

+ Tako se dela! Za božične praznike je vlada poskrbela, da so se nabirali darovi za vojake ob mejah. Nabiralo se je po celi državi in nabralo se je precej mnogo, dasi se še marsikdo spominja, kako so leta 1908. nemški in madžarski listi trdili, da se je nabrani denar porabil najhujše za oficirje, med tem ko je vojaštvo dobilo prav malo ali nič. Koliko

se je letos nabralo za vojake v posameznih kronovinah, kažejo obelodanjeni izkazi, katerih končne vsote je priobčil tudi naš list. Pri teh zbirkah so se udeležile vse narodnosti. Toda Nemci — o katerih se pač ne more reči, da bi bili pokazali količ-kaj noblene — so stvar že po svoje zavili. V inozemskih listih pisarijo, da Čehi in Jugoslavlani niso nič dali za avstrijske vojake. Tako piše n. pr. v Chemnitzu na Saksonskem izhajajoča »Allgemeine Zeitung« dne 15. januarja, da so bili izkazi o darilih za vojake predloženi cesarju in prestolonasledniku in da je v dvornih krogih naredilo globok utisk, da Čehi in Jugoslavlani niso čisto nič darovali za vojake. Tako se dela! Najprej oberejo Slovana, potem pa pisarijo, da ni dal nič! — To imajo Čehi in Jugoslavlani od tega, da se dajo vloviti za kako skupno akcijo z Nemci. Naj si to zapomnijo in naj v prihodnje odklanjajo vsako skupnost z Nemci tudi v takih stvareh. Naj le Nemci sami zbirajo — se bo vsaj videlo, kdo je kaj dal. Za balkanski »Rdeči križ« so Slovani nabrali več kron, kakor pa vsi Nemci in Madžari fivkov za avstrijski »Rdeči križ«. V ostalem pa se popolnoma pridružujemo »Armee - Zeitung«, ki zahteva, naj se obelodanijo natančni izkazi o porabi za vojake nabranega denarja, ker se zopet govori, da se je večina porabila za oficirje, vojaki pa so dobili le malo ali zopet nič.

+ Iz kamniškega okraja. Bral sem v »Učiteljskemu Tovarišu« imena vseh tistih, ki jih je klerikalni deželni odbor obdaroval z draginskimi dokladami. Sram me je, da sem Kranjec, ker naš klerikalni deželni odbor je v dejanju pokazal, da stoji pod turško in arnavsko pravičnostjo. Ta brezsrčna razdelitev res kliče po maščevanju, ako je še kaj pravice na svetu. Pomislite! Deželni odbor je katehetu Smrekariju v Ljubljani, ki kupčuje z graščinami in ima poleg duhovske, še za svojo katehetsko službo 2320 K letne plače, dal še h plači 25% draginsko doklado. Ravnotako je ta deželni odbor dal še 8 franciskanom in 6 drugim katehetom 25% draginsko doklado. V našem okraju pa so bili prezrti učitelji in učiteljice, ki žive zares v beraških (oprostite ta izraz gg. učitelji!) razmerah. V celem je bilo preztih 16 in med temi 4 učitelji. Dobil je ni učitelj, ki skrbiza mater in jo ima pri sebi. Dobili je niista učiteljica, ki ima tudi pri sebi materi, in sicer bolni materi in sta tudi sami bolehn. Dobila je doklado neka učiteljica, ki je prav pred kratkim prodala neko posestvo za 60.000 K. Tudi poznam še nekatere druge učiteljice, ki so dobile doklado, dasiravno ne stoji tako slabo, ker imajo od doma podporo, ali pa celo doto v hranilnici. N. pr. v Kamniku je dobila znana Od-lazek 25%, dasiravno ne uči, ker ima dopust, da vodi neke gospodinj-ske tečaje, za kar dobiva še posebe 600 K. Seveda »Čuke« in »Čuklje« je treba drago plačati! Mi davkoplačevalci, s katerim denarjem plačuje deželni odbor, pa vprašamo te ljudi: Ali vas ni sram, da si daste svoje preericanju plačevati? Seveda, sila kola lomi! Ampak najodločneje protestiramo proti temu, da deželni odbor z našim denarjem dela tako. Lampe, Pegan in Zajec lahko s svojimi hlapci tako postopajo, če jih imajo in iz svojega plačuejo, ampak z denarjem davkoplačevalcev ne bodo tako delali! To je sistem, ki ni udomečen v pošteni človeški družbi. Somišljeniki, podučite ljudstvo o početju teh deželnih očetov, da bo pomagalo spoditi to katoliško gospodarnost leta 1914. iz deželne hiše. — Kamniški davkoplačevalci.

+ Zopet nekaj o Nepomuku Jegliču. Kakor čujemo, so vodji deške šole na Colzovi cesti Nepomuku Jegliču prišli na sled, da je sistematično poneverjal denar iz šolske dotacije. Slučaj, ki smo ga zadnjič omenili, torej ni osamljen, saj je, kolikor smo informirani, Jeglič sam priznal še dva podobna slučaja! Iz tega se vidi, da je Nepomuk Jeglič res pošteniakov od glave do pete in da je bolj kakor kdo drugi vreden, da še nadalje opravlja posle šolskega voditelja in da še nadalje sedi v občinskem svetu ljubljanskem! Pojmi o časti in poštenosti so pač različni. Svoječasno smo poročali, da je v neki trgovini posredoval za Jegliča šišenski nadučitelj Lavtižar. Kakor nam dotična tvrdka sporoča, je bila ta vest neosnovana. Seveda, saj se mora Lavtižar sam, ako ni izgubil čuta poštenosti, sramovati ljudi, ki postopajo tako, kakor oče Nepomuk.

+ Volitev v okrajni šolski svet v Črnomlju. Pri včerajšnji volitvi učiteljskih zastopnikov v okrajni šolski svet črnomaljski sta bila soglasno izvoljena dosedanja napredna zastopnika Šetina in Megušar, za njihova namestnika pa Lovšin in Burtel. Vse priznanje vrlemu in neustraše-

nemu učiteljskemu črnomaljskega okraja!

+ Sodne vesti. Sodni oficijal g. Fr. Bratuša pride iz Radovljice v Kranj; sodni kancelist g. I. Hribovšek pa pride iz Mokronoga v Radovljico.

+ Imenovanja. Za sekundarija na cesarice Elizabete ženski bolnici v Novem mestu je imenovan gospod dr. K. S. S. E. L., doma iz Novega mesta. — Gosp. avskultatnt O b e r m a n je pridelen okrožni sodnji v Novem mestu.

+ Izžrebani porotniki za I. porotniško dobo z dne 24. februarja t. l. pri tukašnjem deželnem sodišču. — Glavni porotniki: Franjo Urh, župan in posestnik v Radovljici. Josip Arhar, posestnik in mizar v Vižmarjih; Ivan Belič, posestnik in gostilničar, in Anton Bizjak, posestnik in krojač, oba v Ljubljani; Alojzij Burger, posestnik in hotelir, in Andrej Burger, posestnik in gostilničar, oba v Postojni; Anton Bonač, posestnik v Begunjah pri Cerknici; Peter Burja, posestnik in mesar v Spodnji Šiški; Gvido Cadež in Ivan Grobelnik, trgovca v Ljubljani; Josip Globčnik, lesni trgovec, in Anton Globčnik, posestnik, oba v Železnikih; Viktor Graul, posestnik in mizar v Zgornji Šiški; Alojzij Krenner, posestnik v Škofji Loki; Josip Lavtižar, posestnik v Kranjski gori; Franjo Lipah, posestnik in trgovec v Dobrunjah; Franjo Mally, tovarnar in posestnik; Kamilo Pammer, ravnatelj Kranjske stavbinske družbe, in Karol Planinšek, trgovec, vsi v Ljubljani; Ivan Podlesnik, posestnik v Kokrici; Matevž Piber, posestnik in hotelir v Bohinjski Bistrici; Julij Podobnik, posestnik in Novem Vodmatu; Josip Rus, trgovec v Zgornjem Logatcu; Karol Seunig, trgovec in posestnik v Ljubljani; Franjo Slanc, veleposestnik v Litiji; Jernej Stele, posestnik in vinski trgovec v Spodnji Šiški; Franjo Suhadolnik, posestnik v Borovnic; Franjo Simon, ključavničar in posestnik na Vrhniki; Franjo Urbanc, posestnik in trgovec v Ljubljani; Karol Windischer, tovarnar v Kranju; Franjo Zanoškar, posestnik in Alojzij Kolar; Zorman, molar in Karol Žužek, posestnik in pek, vsi v Ljubljani; Ivan Zelen, posestnik in trgovec v Senožečah; Blaž Zabret, tovarnar iz Britofa. — Nado-mestniki: Lovro Blaznik posestnik in kramar, Franjo Keber, urar, Anton Kovač, posestnik in gostilničar, Ivan Kunc, posestnik, Rajmund Pečnik, medicar, Franjo Pock, posestnik in gostilničar, Franjo Sever, posestnik in mesar, Vincenc Sušin, trgovec, in Alojzij Sušnik, posestnik in trgovec, vsi v Ljubljani.

— Nova kavarna v Škofji ulici v Ljubljani. Po trnjevi poti se je gosp. Krapuš, bivšem lastniku kavarne »Evropa«, vključ vsestranskim ugovorom in vključ javnim napadom nekaterih tukašnjih slovenskih listov, posrečilo dobiti koncesijo za otvoritev nove kavarne v Kopaljevi hiši v Škofji ulici. Sicer se mu ni podelila nova koncesija in je moral vzeti koncesijo v najem proti gotovi letni odškodnini. A vseeno so se dobili dobri prijatelji — sosedji, ki revežu še tega niso privoščili; ker mu na osebni časti zbog njegove dosedanje neomadeževanosti niso mogli ničesar očitati, napadli so ga radi nesrečnega perutninskega zavoda v Šiški, češ, če se je tam tako zašpekuliral, je njegova lastna krivda. Vsakdo pa ve, da je gosp. Krapuš postal s tem podjetjem le žrtev gotovih oseb in je bil v to podjetje zapeljan. Da torej zadosti vsaj svojim vsakdanjim potrebam, se je moral poprijeti na stare dni zopet svojega nekdanjega obrta. Zato pa tudi mi prav toplo priporočamo vsem znancem in prijateljem obilen obisk njegove prav lične in zračne kavarne, ker smo uverjeni, da bo vsakdo prav dobro in ljubezljivo postrežen, bodisi z znano najboljšo kavo, kakor tudi z različnimi pijačami in vsakovrstnim berivom.

Obiskovalci kavarne »Krapuš«.

Dalje služeči podčastniki ljubljanske garnizije prirede v nedeljo dne 19. t. m. v kazini (steklena dvorana) družinski večer. Pri tem večeru bode svirala godba c. in kr. pešpolka št. 27. Začetek ob 8. uri. Vsi prijatelji dalje služečih podčastnikov se k temu družinskemu večeru vlijudno vabijo.

Posedanje zemlje vsled osuševanja Barjan, se je opazilo v Črni vasi v obližju hiše Jakoba Škrabe št. 44. Na podlagi Škrabove ovadbe se je podala na lice mesta mešana komisija, ki je konstatirala naslednje: Hiša št. 44 je od Ljubljanične struge oddaljena približno 30 m. Teren med hišo in Ljubljaničo kaže razpoke in vsade zemlje v štirih etažah, katere se raztezajo na daljavo kakih 250 m. Smer razpok je paralelna z Ljubljanično strugo. Pri hiši sami, v oddaljenosti 5 m 50 cm, je prva razpoka, ki je le nekoliko odprta. Teren od hiše do te razpoke kaže padec kake 3/4 metra; od tukaj proti Ljubljaniči je v oddaljenosti 2 in pol metra raz-

poka, oziroma posedeni teren, katerega višinski razloček znaša do 1 in pol metra. V oddaljenosti 17 m je tretja, ter v daljši oddaljenosti 2 in pol metra četrta paralelna razpoka od gladine vode Ljubljanične 2 in pol metra oddaljena. Teren, od druge razpoke počeniš, tvori neko dolino, ki je nastala vsled posedanja okolnega sveta, ter se do tretje razpoke polagoma vzdiguje. V okolici hiše, tako proti vodi, kakor navzdol vode, so vsadi v raznih oddaljenostih od Ljubljanične, katerih globokost znaša do 2 m in čez 2 m. Hiša sama, katere je od navedene druge razpoke 8 m oddaljena, kaže razpoke od zunaj in znotraj. Razpoke so stare in so bile z malto zamazane. Vsled vsadov so se te razpoke zopet odprle in se skozi nje sveti. Tudi tla hiše so proti glavnemu zidu proti Ljubljanični nekoliko posedena, a se ni še moglo dognati, če to izvira od posedanja tal zunanjih vsadov terena. Vsadi so se začeli opaziti zadnjih 8 dni. Ker sedaj zemlja pokriva sneg, vsled česar se ni moglo dognati, če se zemlja še kje druge vsaja in ker je komisija konstatirala, da so navedeni vsadi in umikanje terena nastali vsled nizkega stanja vode, je komisija sklenila, da se prepreči eventualno katastrofo. Škrabovo hišo iz varnostnih ozirov takoj deložirati. Komisija je posredovala, da se je Škraba s svojo družino, kakor tudi živino in drugim imetjem preselil v hišo št. 3 v Lipah.

Umrla je gospodična Ivanka Bertoncelj, poštna aspirantinja v Gorenji vasi, Reteče pri Škofji Loki.

Župnik, ki bi rad postal poštni uradnik. V »Slov. Narodu« št. 7, dne 10. januarja 1913 je bila notica z gorenjim napisom. Podpisani imam v Kamniku dokaj prijateljev, ne samo med »klerikalci« ampak tudi med »liberalci«. Sem namreč zelo koncilijanten človek. Pisano se gledam samo s tremi osebami: v Kamniku z enim »klerikalcem« ter z enim »liberalcem«. V domači župniji pa s Fr. N—k—om, ki pa sam ne ve, kaj je, torej tič — miš (motafir). Obojne moje prijatelje bodo zanimale naslednje vrstice. Sprejmite jih kot pojasnilo, ne kot popravek. V Sp. Palovičah obstoji poštna nabiralnica že četrto leto, pa nihče ne mara zanjo. En četrte ure odaljena od središča župnije! Pa samo trikrat na teden nam donša pošto! Nekaterim vasem jo Fr. N—k— odpohlija samo po dvakrat na teden, ali pa samo ob nedeljah. — Župnik pa na svoje stroške vzdržuje vsakdanjo zvezo s Kamnikom. Od 1. decembra 1912 dobivam časnike in pisma vsak dan! Umevno je, da tudi moji župljani želijo vsakdanjo pošto. Umevno je, da jaz podpiram njih želje. Umevno je, da imajo župljanje svojega župnika rajši kakor pa poštarja-kmeta Fr. N—ka. Vem, da boste prinesli to pojasnilo. Veselim se pa že danes našega duhovskega sestanka v Kamniku, ki bo dne 23. januarja 1913. Nekateri gospodje bodo kričali: Krek je liberalce, raztrgajmo ga! — Drugi si bodo pa mislili: Krek misli »s svojo glavjo!« — Na Vranji peči, 15. jan. 1913. Franc Krek, župnik-učitelj.

Hudo se je pregrešil idrijski mestni uslužbenec, ker je rekel neki stranki: Pojdite v župnišče, naj vam naredi nov družinski list, saj imajo dovolj časa! Za to predrznost ga je moral Oswald ozmerjati v »Slovenčevih« idrijskih novicah z vso svojo prirojeno zlobnostjo. Ta najnovejši izbruh katehetice omike se glasi: »Ono duševno revče, ki dela na občinskem uradu par ur in je za to dobro plačan, misli, da se sme vsajati (!) nad strankami. Za a-b-c, ki si ga je pridobilo na idrijski ljudski šoli, ima že dosti prostega časa. Svetujemo mu, naj se malo ponižnejše vede, in dela to, za kar ga plačujemo, kajti dandanes se hitro dobi druga moč, ki bode bolj na svojem mestu.« Slučaj, ki je tako razburil gospode v župnišću, je bil malce drugačen, kakor si ga sami predstavljajo. F. R. je zahteval pri občinskem uradu za svojo prošnjo za oproščenje aktivnega vojaškega službovanja prilogo družinski list. Ker se prilog zasebnih prošenj ne hrani pri županstvu, ga je občinski uslužbenec napotil v župnišče po novo z zgoraj navedenimi besedami. Morda so bile te besede malo nepremišljene, a nikakor ne take, da bi treba za to surovega napada, saj tudi klerikalci ne pretehtajo vsake besede, ki jo izrečejo. Seveda v zahvalo, da je dotični mestni uslužbenec pomagal klerikalcu k sestavi zasedne prošnje, je dobil plačilo surovega ozmerjanja »Slovenčevih« idrijskih novic. Pa ta klerikalna domišljavost! V resnici mislijo, da so občinski uslužbenci Oswaldovi sužnji, s katerimi smejo pometati, kakor se jim ljubi. Za enkrat še ne! Oswald bi bil bolje storil, da bi glede očitana duševne revščine pometal pred svojim pragom, kjer ima toliko slučajev med klerikalnimi korifeji. Naj bi se spomnil le svojega brata Janeza

Oswalda, ki je navzlic svojemu idijotstvu prilezel vsled klerikalne protelije do 10. činovnega razreda, a je muka za vsak urad, kjer služi. Torej c. kr. katehet Oswald naj najprvo svojim vernim ovčicam očita a-b-c, potem ga more še le drugim.

Kinematograf »Ideal«. Danes specialni večer s krasno učinkovito italijansko dramo v 2 delih: »Na razpotju smrti«, komičnimi slikami: »Rezolutna ženska«, »Odvetnik v zadregi«, amerikanskima veseloigramma »Naruh« in »Osleparjen«, dramo »Amaconka« ter naravnim posnetkom: »Bretonski kostumi«.

Povratek Muslimanov v Avstrijo. Snoči se je mimo Ljubljane s posebnim vlakom iz Trsta peljalo v Bosno 800 Muslimanov, ki so se izselili ob času okupacije v Turčijo.

Saje so se vnele včeraj popoldne v dimniku hiše čevljarkega mojstra Antona Ravnikarja na Opekarski cesti št. 37. Oddelek gasilnega in reševalnega društva je prišel takoj na lice mesta, ki pa ni stopil v akcijo, ker so ogenj domači pogasili.

Tatvina v vlaku. Ko se je snoči od Zidanega mosta do Ljubljane peljal pomočnik Janko Ščetinac, je v vlaku zaspal. Med tem mu je ukradel nekdo iz žepa 18 K denarja in delavsko knjigo.

Zaradi prepovedanega povratka je bil predvčerajšnjem aretiran slaboglasni Fran Anžič, roj. 1869, na Škofelji ter pristojen v Šmarje. Oddali so ga pristojnemu sodišču.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 6 Hrvatov in 8 Slovencev, 10 Hrvatov in 30 Bolgarov je prišlo pa nazaj, 30 Kočevarjev se je povrnilo iz Solnograda.

Izgubljeno in najdeno. Posestnica Frančiška Jarčeva je izgubila denarnico, v kateri je imela čez 49 K denarja. — Gdč. Frančiška Strenarjeva je izgubila niklasto uro. — Hlapec Fran Borin je našel 30 praznih vreč, katere dobi lastnik nazaj na Dunajski cesti št. 40 pri tvrdki Zakotnik. — Uradnik g. Fran Weiss je našel zlat prstan. — Pol. stražnik Fran Perme je našel žensko boo. — Sprevodnik juž. železnice Ivan Tonkiewicz je našel tri srečke.

Domača plesna veselica bo v soboto, 18. t. m. v restavraciji hotela Lloyd. Začetek ob 8., vstopnina 60 v.

Narodna obramba.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda na Jesenicah vabi na veliki pustni sejem v nedeljo 19. t. m. v gostilni Mesar (Ratečan). Spored iako zanimiv. Godba na migala, pihala in stegala. Vstopnina 50 vin.

Društvena naznanila.

Jezdni odsek ljubljanskega Sokola ima danes zvečer v restavraciji »Zlatorog« sestanek članstva in vabi brate k polnoštevilni udeležbi, ker ima sestanek iako važen dnevni red.

Sokol v Borovnici. Redni občni zbor Sokola se vrši dne 19. t. m. ob 3. popoldne v restavraciji hr. Antona Drašlerja. Cenjeni bratje in sestre: dolžnost vas kliče, da se zborovanja zagotovo polnoštevilno udeležite.

Narodna čitalnica v Vipavi priredi, kot običajno tudi letos pustno veselico in maskarado dne 1. februarja 1913 v hotelu »Adria« v Vipavi. Svirala bode vojaška godba iz Gorice. Vstopnina 2 kroni za osebo, dame plačajo polovico. 1. februarja vsi v Vipavo prijatelji naše Čitalnice, tudi tisti, ki bi pomotoma ne dobili vabila.

Gledališko društvo na Jesenicah vprižori v nedeljo 19. t. m. ob 3. popoldne v dvorani pri »Jelenu« na Savi burko »Nebesa na zemlji«, konec ob 5. zvečer. Pri predstavi sodeluje I. del. orkester.

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. V soboto, dne 18. januarja se vprižori zadnjič v sezoni ob znižanih cenah zabavna opereta »Ptičar« (par). V nedeljo popoldne ob najnižjih cenah domača noviteta »Rošlin in Verjanko«, zvečer zadnjič v sezoni velika Wagnerjeva opera »Večni mornar« (izven abonementa, lože nepar). V vlogi Sente bo gostovala odlična jugoslovanska umetnica primadona zagrebške opere, gdč. Mira Korošćeva. Pevka ima visokodramatičen sopran, sposoben za Wagnerjeve in druge dramatične partije svetovnega repertoarja. V Zagrebu poje z največjim uspehom visokodramatične glavne partije. Angažovana je bila umetnica dve leti na narodnem gledališču v Pragi za dramatične partije. Gostovala je tudi z lepim uspehom na dunajski dvorni operi v vlogi San-tuzze. Ker pevka zna hrvaški jezik,

jo je pridobilo vodstvo zagrebškega gledališča za svojo opero. Gospodična je slovenskega pokolenja, njena mati je rodom iz St. Vida pri Ljubljani, njen oče je Gorenjec, prva leta je hodila v šolo v Ljubljani, pozneje pa se je preselila z rodino v Varaždin, kjer se je nadaljevala njena vzgoja po hrvaških šolah. Pozdraviti imamo torej priliko veliko umetnico-domačinko na našem odru. Opozarjamo, da se prične predstava radi izvenljubljskih posetnikov točno ob 7.

Slovensko gledališče. Včeraj so igrali »Charlejevo teto«, burko v treh dejanjih, ki jo hrani še iz prejšnjih časov naše občinstvo v veselem spominu. V vlogi tete donne Lucije d' Alvadorez, ki prihaja iz Brazilije, kjer »so doma opice«, se je sprtno izkazal g. Bohuslav in žel za svojo komiko mnogo smeha in aplavza. Polcu je bil dober, tudi po figuri. S tem, da je nam večkrat med igrjo pokazal svoje moške hlače, je vzbudil mnogo smeha in ustregel širši publiki, logiko dejanja pa je omaloval. Igrjo je zaokrožil v celoto in ostal dosleden do konca. Gg. Grom in Skrbnišek sta bila dobra; če bi bila v začetku igre še urnejša, pa bi bila še boljša. G. Danilo je bil izvrstno maskiran kakor po navadi in na odru karakteristična figura. Gospa Bukškova je nastopila s primerno eleganco, g. Povhe in g. Molek sta ugajala. Gospe Juvanova, Šetrljova in Kreisova so bile prijetne mlade gospodične. V takih vlogah je gospe Juvanova srčkana. — Gledališče so napolnili gledalci in se dobro zabavali.

Književnost.

— »Slovenski Trgovski Vestnik.« Vsebinska št. 1., 1913, je sledeča: 1. V deseto leto. 2. Dr. Windischer: Zapiranje trgovin. 3. Fr. Zelenik: Uzanbe budimpeštanske blagovne borze. 4. J. Š.: Kazensko postopanje pri osebnih davkih. 5. Valentin Žun: Nekatera poglavja in finančne vede. 6. Iz trgovske prakse. 7. Raznosterosti. 8. Statistika. 9. Društvo slovenskih trgovskih potnikov. 10. Društvene vesti. 11. Književnost.

— »Planinski Vestnik«, glasilo »Slovenskega planinskega društva«, ima v svoji prvi letošnji številki (XIX. letnik) sledečo vsebino: »Pohorje«, Zemlja in ljudstvo, spisal Janez Koprivnik, šolski svetnik; »Iz Zillertalskih Alp«, Janko Mlakar; »Na Škrlaticah«, dr. Fran Tomlinšek; »Prof. Fran Orožen«, Ivan Machar; »Društveni vestnik« in pregled prometa v kočah leta 1912. Poleg tega vsebuje izdaja več slik, in sicer: »Pohorje z Župnikom (= Velikim Vrhom) nad Kebliem«, »Pohorske smuči (žlajfi)«, »Pogled s Škrlatice na razor (2601 metrov)«, »Kot med Škrlatico in Rogljico«, »Tri Rinke«, »Pogled s Škrlatice proti Martulku«, »Prof. Fr. Orožen«. Za prilogo ima ta številka karto: Režija, 1 : 100.000, ki jo je sestavil dr. H. Tuma, ki je posebno zanimiva, ker so na njej označene natančno meje slovenske posesti in govorice.

Izpred sodišča.

Mestna občina Trst in deželni odbor dalmatinski. Dne 14. t. m. se je vršila pred državnim sodiščem na Dunaju obravnava v zadevi mestne občine tržaške proti dalmatinskemu deželnemu odboru glede plačila bolniških stroškov za dva dalmatinska dijaka. Sodišče je razsodilo, da mora deželni odbor plačati zahtevane bolniške stroške in sicer 63 kron in 216 kron. Deželni odbor se je izgovarjal, da zaradi tega ne plača bolniških stroškov, ker so starši obeh dijakov toliko premožni, da lahko te stroške za svojima sinovima sami poravnajo. Deželno sodišče je ta zagovor zavrnilo, češ, da upravičuje to dejstvo deželni odbor le v toliko, da sme deželni odbor starše tožiti za plačane zneske, nikakor pa ne sme odrekati plačila.

Razne stvari.

* **Povožen vojak.** Z Dunaja poročajo: Včeraj jutraj je osebni vlak pri Tullnu povozil nekega vojaka 8. pešpolka, ki je strazil ondotni most.

* **Nesreča na morju.** Iz Nantesa poročajo: Parnik »Marcell« se je ponesrečil na obali Quesante. 18 oseb mrtva je utonilo.

* **Velik požar v Novem Jorku.** Iz Novega Jorka poročajo: Velike naprave za zmrzovanje mesa v Winnipegu so zgorele. Škoda znaša dva milijona kron.

* **Večkratni roparski morilec.** Iz Frankfurta poročajo, da je aretirani roparski morilec, bivši mlinarski pomočnik, zloglasni Sternelk, priznal do sedaj 8 roparskih umorov, več požigov in 15 drugih težkih hudodelstev.

* **Rodbinska tragedija.** Neka 40-letna žena v Sarajevu je umorila

skupaj s svojim stricem svojega moža. Stric je bil njen ljubček in mož ji je zaslužil skupaj. Oba so aretirali in oba priznata, da sta imela že deli časa namen moža umoriti.

* **Ločitev mladil zakoncev.** Iz Londona poročajo: Predvčerajšnjih so ločili zakon 15letne gospe Vooder, ki je meseca avgusta 1910 poročila svojega, zdaj 16letnega soproga. Gospa Vooder se je ločila zaradi tega, ker je mož z njo pregrodo ravnal.

* **Papeži, ki sploh niso eksistirali.** Iz Rima poročajo: Vsled sklepa vatikanske komisije za zgodovinske študije so štiri papeže iz 8., 9. in 11. stoletja črtali iz kronologije papežev, ker je zgodovinsko dokazano, da sploh niso eksistirali. Papež Pij torej ni 263., temveč 259. papež.

* **Prijet avstrijski ogleduh.** Iz Vidma poročajo: V nedeljo so v neki tukajšnji gostilni prijeli avstrijskega ogleduha Milana Zapletana, ki je skušal pregovriti zidarja Jožefa Piazza iz Tregesina, naj dobi načrte novih italijanskih utrd na Furlanskem, ki jih je hotel Zapletan izročiti avstrijski vojni oblasti.

* **Grozen čin moža.** Iz Prage poročajo: V Velikih Popovicah so našli delavčovo ženo Broševo in njene 15letnega vnuka mrtva. Umor je izvršil mož Broševe, ki je svojo ženo in svojega vnuka s sekiro ubil. Zločin je hotel s tem prikriti, da je trupli s petrolejem polil ter zažgal. Broša so aretirali.

* **Vojne igre.** Z Dunaja je prišla vest, da se bodo še v teku tega meseca vršile v vseh večjih garnizijah v Avstriji vojne igre, katerih se bodo morali udeležiti vsi oficirji. K tem igram bodo povabljeni tudi rezervni častniki, ki se jih bodo lahko udeležili. Če se bodo in kdaj se bodo vršile te vojne igre tudi v Ljubljani, še ne vemo.

* **Ruski roparji.** Iz Petrograda poročajo: Posestnika Kovtunoviča iz voroneške gubernije so napadli štirje roparji, ki so se v policijskih uniformah predstavili kot člani uradne preiskovalne komisije, da uvedejo preiskavo zaradi ponarejenih bankovcev. Ukradli so mu 18.000 rubljev ter pobegnili. — Nedaleč od Rostova so roparji napadli poštni vlak vladikavške železnice ter težko poškodovali več oseb. Ukradli so 55.000 rubljev ter pobegnili.

* **Sleparski baron.** Iz Budimpešte poročajo: Baron Ernst Gudenus je izginil iz Budimpešte. V Avstriji in na Ogrskem je napravil za več nego en milijon kron dolgov. Pri meničnem in trgovinskem sodišču je bilo vloženih za več nego 100.000 kron meničnih tožb. Na vseh teh menicah je podpis baronove matere, ki pa odločno izjavlja, da ti podpisi niso njeni. Več upnikov je napravilo kazenske ovadbe ter zložilo potrebno vso-to, da se uvedejo pogajanja za izročitev sleparja.

* **Avtomobilni promet leta 1913.** Pričakovati je, da se bo prodaja avtomobilov leta 1913 zaradi uvedbe cenejših, varnejših in varnejših tipov, mogočno povzdignila. Naši trgovski in industrijski krogi so že dalj časa čutili potrebo hitrega in cenege vozila, ker je dosedanja visoka cena avtomobilov širše občinstvo zadrževala od nakupa te vrste voz. Firma Laurin & Klement se že dalj časa peča z izdelavo lahkega, v vzdrževanju cenegega, ter v obratu varnega vozila, ki bi lahko premagovalo vse zapreke, naj bodo že terenske ali vremenske. Ničesar ne izdamo, ako že danes omenimo tip »S«, ki ga bo omenjena firma letos uvedla, močno spopolnjena na trg in ga bodo gotovo krogi, ki jim je namenjen, z veseljem pozdravili in mnogo kupovali. Obsežen, prekrasen voz bo to po najnižje mogoči ceni, ki ga bo vsak brez šoferja vzel seboj, kamor pač avtomobil priti more. Kakovost njegova bo tako očitna, da se bo vsak ponosen, imeti ta voz »S« in se z njim voziti; nobenih posebnih izdatkov ne bo imel in vedno bo pripravljen za delo. Odlične lastnosti avtomobila za poklicno življenje so doslej najbolj vedeli izkoristiti Angleži. Tekom lanskega leta je bilo izdanih 14.371 avtomobilskih licenc več nego predlanskim, tako da je vsega skupaj vpisanih 90.953 avtomobilnih vozil. Pri v naši državi tako visoko razviti avtomobilni industriji in pri našem živahnem trgovskem prometu bi bilo želeli, da se tudi mi približamo temu številu. Ni dvoma, da bi marsikatero trgovsko in industrijsko podjetje ob rabi avtomobila doseglo večji obrat. Upamo, da bodo te vrste v naših trgovskih in industrijskih krogih dale ponoven povod za rešitev vprašanja: »avtomobil ali konji?« in da bo z zvečano uvedbo tega brzega in modernega prometnega sredstva tudi v tej smeri moči zaznamovati prečiščen napredek.

Kandidatura dr. Začeka. Hranice, 17. januarja. Na zborovanju čeških zaupnikov so sklenili zborovalci, da postavijo kot skupnega kandidata za VIII. češki mestni okraj bivšega češkega ministra rojaka dr. Začeka. Dr. Začek je kandidatura sprejel.

Telefonska in brzojavna poročila.

Finančni odsek.

Dunaj, 17. januarja. Finančni odsek je danes pričel razpravo o davku na žganje ter je sklenil zaključiti debato v 3 dneh.

Razveljavljen zakon nadvojvodinje.

Dunaj, 17. januarja. Bavarsko vrhovno sodišče je razveljavilo zakon nadvojvodinje Izabele Marije, hčerke nadvojvoda Friderika, s princem Jurjem Bavarskim.

Vodnopravni odsek.

Dunaj, 17. januarja. Danes se je sestel vodnopravni odsek ter je predlagal poslanec Friedman, da naj se na zahtevo alpskih poslancev izpolni vodnopravni zakon, vsled česar so sklenili, da se odsek odgodi za 4 tedne.

Borza.

Dunaj, 17. januarja. Borza danes dobro tendira. Report znaša danes 7%, med tem ko je znašal še pred dnevi 7³/₄%.

Samomor državnega poslanca.

Semerling, 17. januarja. Danes ponoči se je ustrelil ogrski državni poslanec Varady, ki je nedavno izstopil iz ogrske vladne stranke.

Češko-nemška pravna pogajanja.

Dunaj, 17. januarja. Konference glede posameznih točk zakona glede jezikovnega vprašanja pri deželnih uradih na Češkem in glede notranjega uradnega jezika se bodo bržkone že prihodnji teden zopet pričele. Te konference se bodo vršile pod predsedstvom ministrskega predsednika v navzočnosti namestnika kneza Thuna. Upajo, da se bodo te konference v kratkem zaključile in da se prično že v začetku prihodnjega meseca posvetovanja z zastopniki strank.

Praga, 17. januarja. V Hrudimu je govoril poslanec dr. Kramář o češko-nemški spravi, ter izjavil da je sprava nemogoča, dokler ni rešeno jezikovno vprašanje pri avtonomnih in državnih uradih v zmislu popolne ravnopravnosti obeh narodnosti. Zahteval je tudi uvedbo demokratične volilne reforme, ki naj se sprejme v prvi etapi pravnih pogajanj.

Skupna seja čeških deželnozborskih strank.

Praga, 17. januarja. V včerajšnji seji narodnih socialcev so sklenili, naj se pokliče k skupni seji deželnozborskih strank, na kateri se bo govorilo tudi o ureditvi vprašanja učiteljskih plač, tudi poslanec Pachar. Sklenili so tudi, da pokličejo k seji tudi poslance Klofača z izrečno željo, da se posvetujejo zborovalci tudi o ureditvi plač deželnih uradnikov in nastavljenecv.

Kandidatura dr. Začeka.

Hranice, 17. januarja. Na zborovanju čeških zaupnikov so sklenili zborovalci, da postavijo kot skupnega kandidata za VIII. češki mestni okraj bivšega češkega ministra rojaka dr. Začeka. Dr. Začek je kandidatura sprejel.

Odstop linškega župana.

Linc, 17. januarja. Kakor se zatrjuje, namerava linški župan, državni poslanec Dinghofer, odstopiti. Vzrok njegovega odstopa leži deloma v strankarskih razmerah.

Hrvaške zahteve.

Budimpešta, 17. januarja. »Az Est« prinaša pogovor s hrvaškim ministrom Josipovičem, v katerem Josipovič trdi, da se mora najprej konstatirati, kakšne zahteve je Hrvaška upravičena staviti, in da se mora nato tem zahtevam neopravičeno ugoditi. Med zahteve, ki so odločno upravičene, se mora prištevat sprememba železniške pragmatike vsaj v toliko, da nima nobenih jezikovnih odredb, in izpeljava zakona v hrvaških krajevni imenih. Važno bo tudi finačno vprašanje. Na Hrvaškem zahtevajo, da mora dati Ogrska Hrvaški gotovo vsoto na razpolago, ki naj bi se porabila v okviru avtonomije. Obresti tega posojila naj se vstavijo v avtonomni budget za Hrvaško. Ta kredit naj bi znašal približno 50 milijonov kron. Če bi ogrska vlada to dovolila, bi se lahko osnovala na Hrvaškem delazmožna vladna večina. Proti tem zahtevam nastopa ogrsko javno mnenje in politične stranke na Ogrskem.

Plemstvo.

Budimpešta, 17. januarja. Cesar je podelil plemstvo slikarju Josipu Koppayzu z naslovom pl. D. troga.

Aretirani ogrski častniki.

Budimpešta, 17. januarja. Na drugem mestu smo poročali, da so aretirali povodom preiskave glede podkupovalne afeze ogrskih častnikov porodom oprositve vojaških

naobnikov več častnikov in sicer po večini častnike 32. budimpeštanskega polka. Ogrski brzojavni in korespondenčni biro te vesti dementira v toliko da pravi, da so pretirane in da je ta preiskava glede goljujije oprositve vojakov v zvezi z afero Bodor šele v predpreiskavi.

Srbski volun.

Budimpešta, 17. januarja. Belgradske »Večerne Novosti« poročajo, da je bil njih urednik Štefan Radosavljevič pred meseci aretiran v Pančovu kot volun in da ga je policija v ječi ubila. Ogrski korespondenčni biro poroča, da je bil Radosavljevič res aretiran in da preiskava proti njemu še ni končana in je popolnoma zdrav v ječi.

Eksplodizija v Trstu.

Trst, 17. januarja. Malo minut pred polnočjo je eksplodiral na parniku »Sebenico« karbid. Eksplodizija je bila strahovita. Slučajno so bili na parniku samo 4 osebe od katerih sta en kurjač in neki albanski težak težko ranjena, ostala dva pa lahko. Vsled eksplozije so se pretresle hiše ob pomolu »Sanita« in šipe na Rivi so popokale. Škoda je velika.

Dva aretirana aviatika.

Petrograd, 17. januarja. »Novoje Vremja« poroča, da so v vasi Sosice aretirali dva aviatika, ki sta se izkazala kot avstrijska častnika. Oddali so ju sodišču v Kijevu.

Veliki knez Mihael Aleksandrovič.

Petrograd, 17. januarja. Car je izdal manifest, v katerem so oprošča Mihael Aleksandrovič pravic do regentstva v slučaju, da car umre pred polnoletnostjo prestolonaslednika. Njegovo premoženje se stavi pod kuratelo pod nadzorstvom carja.

Ruski potni list.

Petrograd, 17. januarja. Predlog notranjega ministrstva glede podaljšanja veljave 10 in pol mesečnih nerabljenih delavskih potnih listov se nanaša izključno na potne liste za delavce, ki gredo v Nemčijo.

Predsednik francoske republike.

Pariz, 17. januarja. Ker pri snočem poskusnem glasovanju ni dobil nobeden izmed kandidatov absolutne večine, so se sestali zvečer radikalni poslanci k zborovanju ter sklenili, da gre posebna deputacija republikancev k Poincaréju in ga prosi, da v interesu discipline odtegne svojo kandidaturu. Vsi republikanci so namreč za Pamsovo kandidaturu. Poincaré pa je odklonil zahtevo deputacije in je izjavil, da svoje kandidature ne odtegne. Nato se je deputacija vrnila na zborovanje ter poročala o neuspehu svojega koraka. Razpoloženje na zborovanju je vsled tega postalo silno razburjeno in je prišlo celo do tumultov. Poslanci so kričali: Poincaré je klavitev! Umoril je disciplino! Njegova kandidatura je sramota! Odkar je kandidiral princ Napoleon, ni bilo podobnega! Sklenili so, da se naj vsi zedinijo na kandidaturi Pamsa. V zlic temu upajo Poincaréjevi prijatelji, da bo prodril Poincaré. V političnih krogih pa se izraža mnenje, da ne bo dobil niti Pams niti Poincaré večine pri ožjih volitvah. Pojavili se bodo namreč novi kandidati in kot taki se imenujejo: Delcassé in Pichon, pa tudi Ribot in Deschanel, ki sta že odstopila od svoje kandidature.

Bolgarske železnice.

London, 17. januarja. V par dneh dospe sem bolgarski finančni minister Theodorov, da se posvetuje zaradi železniških vprašanj v okupiranih krajih.

Kitajska in Rusija.

Petrograd 17. januarja. »Novoje Vremja« poroča da se Kitajska mrzlično pripravlja na vojno z Rusijo, ki izbruhne kakor se zatrjuje, spomladi.

Homerule.

London, 17. januarja. Angleški parlament je sprejel v svoji snočni seji zakon o irskem parlamentu, Homerule, z nepričakovano veliko večino. Vladne stranke so rezultat pozdravile z viharimi klici. Pred parlamentom je bila zbrana velika množica, ki je prirejala viharne ovacije. Zakon se predloži sedaj zbornici lordov ter se vrši takoj formalno prvo branje. Meritorna debata se vrši šele v drugem branju, ki se prične dne 27. januarja. Skoraj gotovo je da bo zbornica lordov zakon o irskem parlamentu zavrnila.

Naseljeniški zakon.

Washington, 17. januarja. Ameriška zbornica je sprejela novelo k naseljeniškemu zakonu, ki določa, da morajo plačati paroplovne družbe, če pripeljejo v Ameriko bolnike iz inozemstva, za vsak slučaj 200 dolarjev globe.

Japonska in Amerika.

New York, 17. januarja. Iz Willemstadta (Curacas) poročajo, da

Spominjajte se dijaškega društva »Domovina«

poče Japonska po dovršitvi Panamskega prekopa skrbeti za izboljšanje razmer z latinskimi državami v Ameriki.

Stavka v Severni Ameriki.

New York, 17. januarja. Dogovor, da bo pričelo 35.000 kurjačev severovzhodnih železnice stavkati je skoro gotov. Vsa pogajanja so se razbila in če izbruhne stavka, bo nastavljen skoro ves promet. Obenem bo pričelo stavkati tudi 12.000 hotel-skih uslužbenecv. Stavka krojačev še tudi ni končana.

Tripolitanijska.

Carigrad, 17. januarja. Italijanski veleposlanik je zahteval pri porci, da odpokliče Turčija vse svoje čete in častnike iz Tripolitanijske.

Nesreča na morju.

Oporto, 17. januarja. Angleški parnik »Veronese« se je ponesrečil pri Oportu. Izmed 136 potnikov se je rešilo 89. 16 jih je utonilo, druge se pogrešajo.

MED VOJNO IN MIROM.

Situacija.

Sofija, 17. januarja. Rusofilski organ »Bolgar« piše, da se je glasom merodajnih informacij situacija v obeh spornih vprašanjih v turškem in romunskem vprašanju znatno izboljšala in da se bosta zadevi v kratkem ugodno rešili. Bolgarska ima simpatije svojih zaveznikov na svoji strani, ter se zlasti Rusija gorko zavzema za pravično stvar Bolgarske.

Dunaj, 17. januarja. Z ozirom na vesti, da je prišlo glede severne meje Albanije do sporazuma med Rusijo in Avstrijo se zatrjuje na Dunaju v diplomatičnih krogih, da se mednarodna situacija kolikor je v zvezi z albaniskim vprašanjem ne sme presojati preveč pesimistično. Situacija je v štadiju izboljšanja in stališče obeh vlad ni intrinsigentno. Nobena izmed obeh vlad neče izzvati evropskega konflikta. Dunajski diplomatični krogi zatrjujejo, da vstraja Avstrija brezpogojno za stališču, da Skader ne sme postati Črnogorski. Po poročilih konzulov iz Skadra se prebivalstvo protivi črnogorski okupaciji, ter grozi z oboroženo rezistenco. Zato je našel avstrijski predlog, da naj se oškoduje Črna gora za Skader z drugimi rodovitnimi pokrajinami na svoji severovzhodni meji precej razumevanja.

Dunaj, 17. januarja. Današnje specialno poročilo o situaciji poudarja, da še do te ure ni došla vest, ali bili veleposlaniki v Carigradu izročili Visoki porti kolektivno noto. Nadalje se naglašja, da se je bolgarsko-romunski spor ublažil in da bodo veleposlaniki v Londonu čakali na demarcho v Carigradu in da se bodo še le potem posvetili vprašanju glede omejitve Albanije.

Črna legija.

Dunaj, 17. januarja. »Zeit« poroča, da se ustanavlja v Bosni in Hercegovini črna legija, ki naj bi bila podobna žalostno znani legiji iz l. 1909. Viada oborožuje katoliško in muslimansko prebivalstvo proti Srbom.

Bolgarsko-romunski spor.

London, 17. januarja. Dr. Danev je v imenu bolgarske vlade predložil romunskemu delegatu Jonescu bolgarski protipredlog. V tem protipredlogu se v principu priznava Romuniji pravica do kompenzacije. Bolgarska je pripravljena, da odstopi romunski ozko ozemlje, ki se pričinja tik pri Silistriji in se končuje ob Črnem morju, 5 km južno od sedanje Romunske meje. Jonescu je izjavil, da je bolgarski predlog nesprejemljiv, ker Bolgarska neče odstopiti Silistrije. O bolgarsko-romunskem sporu bo končno odločeval romunski ministrski svet prihodnje nedeljo.

Nota veseli.

Carigrad, 17. januarja. Vsi veleposlaniki so dobili že svoje instrukcije ter je upati, da podajo skupno noto že tekom današnjega dneva.

Kios.

Atene, 17. januarja. Na otoku Kiosu se je vršilo včeraj velikansko ljudsko zborovanje, ki se ga je udeležilo kakih 15.000 oseb. Na zborovanju je bila sprejeta resolucija za priklonitev otoka Kiosa h Grški. Resolucija se odpošlje v obliki memorandumu konferenci veleposlanikov v Londonu.

Romunsko-bolgarske zadeve.

London, 17. januarja. Reuterjev biro poroča, da je imel predsednik bolgarskega sobranja dr. Danev dolgo konferenco z romunskim poslanikom Misujem in romunskim ministrom Jonescujem. Nato je dr. Danev brzojavno poročal v Sofijo. Minister Jonescu, ki je hotel obiskati še Pariz, Berlin in Dunaj, je izjavil, da odputuje še danes v Bukarešto. Nadalnja pogajanja bo vodil romunski poslanik Misu, ki bo dobil eventualno tudi nove in-

strukcije. Odločitev v romunsko-bolgarskem vprašanju bo padla v nedeljo zvečer.

Kriza v Srbiji.

Belgrad, 17. januarja. Polkovnik Bojović je podal svojo demisijo zaradi spora z vrhovnim vojaškim poveljstvom, ki je zahtevalo, da naj napredujejo vsi častniki, ki so se izkazali v vojni ne glede na to, če so napredovali v zadnjem letu.

Satisfakcija v Mitrovici.

Belgrad, 17. januarja. V Mitrovici se je vršilo včeraj popolnoma enako kakor v Prizrenu slavnostno razobešenje avstrijske zastave. Avstrijski konzul v Belgradu dr. Wildner se je še zvečer vrnil v Belgrad.

Nemiri v Turčiji.

Frankobrod, 17. januarja. Iz Carigrada poročajo listi, da se je pričelo v vilajetu Basorah močno separatistično gibanje, katero vodi poslanec Falitpaša. Odstavil je minuli teden že več vladnih uradnikov in jih namestil s svojimi pristaši. Podpira ga financijelno šejk Nušarek iz Konseita. Porta do sedaj tega separatističnega gibanja še ni mogla zatreti.

Izjava turškega poslanika v Bukarešti.

Bukarešta, 17. jan. Tukajšnji turški poslanik, ki je bil nemudoma odpoklican v Carigrad, da poroča tam o stanju romunsko-bolgarskega vprašanja, je izjavil pred svojim odpotovanjem, da je ohranitev Odrina za Turčijo v interesu obrambe Carigrada neobhodno potrebna. Predati Odrin in Egejske Otoke, bi pomenilo izvršiti samomor. Turška vlada se mora boriti proti turškim častnikom, ki zahtevajo revanžo. Obziri na velesile so dosedaj zavlekli izpolnitev te želje.

Solun.

Solun, 17. januarja. V merodajnih grških krogih še sedaj niso na jasnem, kaj naj bi se napravilo s Solunom. Gotovo je, da bodo Grki na vsak način zavarovali svoje gospodarske interese. Solun bo postal morda prosto pristanišče ali pa se bo moral doseči sporazum s posebno carinsko unijo.

Poveljnik makedonske in epirske grške armade.

Atene, 17. januarja. Izšel je kraljev ukaz s katerim se imenuje prestolonaslednik Konstantin za vrhovnega poveljnika grške armade v Makedoniji in v Epiru.

Turška križarka Medžidie.

Atene, 17. januarja. Turška križarka Medžidie je odplula neznano kam, vendar pa se dosedaj še ni vrnila v Dardanele.

Odrinsko vprašanje.

Berlin, 17. januarja. »Lokalanzeiger« poroča iz Pariza, da je dobilo ministristvo jako zanesljiva poročila iz Carigrada, glasom katerih Turčija glede odrinskega vprašanja že nekoliko popušča. Pričakujejo, da bo podala Turčija vsaj toliko dovoljen protipredlog, da se bo lahko o njem razpravljalo.

Zasedanje štajerskega deželnega zbora.

Gradec, 17. januarja. Na pritisk nemških nacionalcev se skliče deželni zbor štajerski sredi meseca februarja. V tork je imel namestnik grof Clary-Aldringen konferenco z deželnim odbornikom Robičem in dr. Koroscem, katera je pozval, naj mu predlože slovenski klerikalci svoje zahteve. Konferenca se nadaljuje prihodnji teden.

Avdijenca.

Dunaj, 17. januarja. Cesar je sprejel vojvodo Avarnskega v posebni avdijenci. Vojvoda se mu je prišel zahvaliti za odlikovanje z redom Sv. Stefana.

Socijalno-politični odsek.

Dunaj, 17. januarja. V socijalno-političnem odseku se danes razpravljalo o aferi Canadian-Railway-Pacific-Company. Stališče vlade je zastopal dr. Riedl, ki se je skoraj docela identificiral s Pacific-Companyjo.

Švedski državni zbor.

Štokholm, 17. januarja. Kralj je otvoril švedski storting s prestolnim govorom ter je naglašal, da živi Švedska v najožjem prijateljstvu z vsemi sosednimi državami.

Evropska konferenca.

London, 17. januarja. V seji angleškega parlamenta je predlagal liberalce Hason, da naj angleška vlada skliče evropsko konferenco. Vlada je odgovorila negativno.

Gospodarstvo.

— Zrebanje. Pri zrebanju srbskih srečk iz leta 1881 je zadel glavni dobiček v znesku 65.000 frankov ser. 4881, št. 7; dobiček v znesku 10.000 frankov pa ser. 2119, št. 14. — Pri zrebanju srbskih tabačnih srečk je zadel glavni dobiček v znesku 100.000 frankov ser. 2456, št. 87.

Današnji list obsega 6 stran.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.
Zitne cene v Budimpešti.
Dne 17. januarja 1913.
Termin.

Pšenica za april 1913	za 50 kg	11-99
Pšenica za oktober 1913	za 50 kg	12-07
Rž za april 1913	za 50 kg	10-29
Rž za oktober 1913	za 50 kg	9-73
Oves za april 1913	za 50 kg	10-89
Oves za oktober 1913	za 50 kg	9-20
Koruza za maj 1913	za 50 kg	7-73
Koruza za julij 1913	za 50 kg	7-92

Meteorološko poročilo.

Januar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
16.	2. pop.	736-9	-4-5	sl. jvzh.	oblačno
	9. zv.	737-2	-5-8	sl. szah.	sneg
17.	7. zj.	736-7	-5-5		oblačno

Srednja včerajšnja temperatura -5-8, norm. -2-5. Padavina v 24 urah 1-7 mm.

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku.

I. zvezek:
Kazenski zakon
o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodanim
tiskovnim zakonom
z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K,
po pošti 6 K 20 vfn.

Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Zahvala.

Povodom bolezn in smrti našega iskrenoljubljenega, srčnodobrega in nepozabnega soproga, očeta, starega očeta, brata, tasta itd. gospoda

Valentina Turka

nam je došlo od vseh strani toliko dokazov tolažilnega sočutja in iskrenih simpatij, da nam je nemogoče zahvaliti se vsakemu posebej. Zavaljo tega se čutimo dolžni izreči na tem mestu najpristranejšo zahvalo vsem, ki so nam izkazali na katerikoli način svoje sočutje. Zlasti pa se še zahvaljujemo prečastiti duhovščini, gospodom Petru Brožičeviču, župniku v Preridu, Antonu Znidaršiču, župniku v Dragi in Leopoldu Črnetu, župniku v Babinem polju, za tolažila ob času bolezn in za duhovniško spremstvo pri pogrebu, dalje gospodični M. Mavrin, šolski voditeljici v Novem kotu, za častno spremstvo s šolsko mladino, kakor tudi velespoštovanemu učiteljsstvu iz sosedstva ter vsem onim številnim sorodnikom, prijateljem in znancom, ki so prihiteli od blizu in od daleč, da sprejmo predragega pokojnika na poti k večnemu počitku.

Vsem naša najiskrenejša zahvala.

V Novem kotu, dne 15. januarja 1913.

Zalujoči ostali.

Greh in smeh...

Zabeljene in osoljene kratkočasnice.

Brez dovoljenja knezoškofijskega ordinarijata izdal
Tinček Hudaklin.

Cena 1 krono, s pošto 1 krono 10 vinarjev.

Narodna knjigarna v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-52 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.
7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.
9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Draždan, Berlin), [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd].
11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.
1-31 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.
3-32 popoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.
6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vllissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.
7-44 zvečer. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.
10-00 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždan, Berlin.

Prihod.

7-23 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prago, Linca, (Londona) Vllissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.
8-59 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.
9-51 dopoldne. Osební vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.
11-14 dopoldne. Osební vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.
3-00 popoldne. Osební iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.
4-20 popoldne. Osební vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Tržiča, Kranja.
7-02 zvečer. Osební vlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prago, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).
8-15 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.
9-13 po noči. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.
11-32 po noči. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-27, 11-50, 3-12, 7-13, (11-22 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-22 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

Ako iščete

dober, zanesljiv nakupni vir za žepne, stenske ure in budilke, zlatino in srebrnino, glasbila, usnjato, manufakturno in jekleno blago, gospodinske predmete, optično blago, kadilne priprave, toaletne priprave, igrače, orožje itd., — zahtevajte po dopisnici od razpošiljalnice

JAN KONRAD, c. in kr. dvorni dobavitelj v Mostu št. 2392 (Češko) bogato ilustrovani glavni katalog s 4000 slikami zastojni in poštne prosto.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez riska. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Štajerske purane

lepe, debele, razpošilja po poštne povzetju kg K 160, dokler je še kaj zaloge, 259

Josip Černelc, trgovec, Sv. Peter pod Sv. Gorami na Štajerskem.

DOBITE

v bogato ilustrovanem glavnem katalogu firme c. in kr. dvorni dobavitelj
Jan Konrad, Most št. 2396 (Češko) veliko izbiro dobrih, cenih flanelstih odev za na posteljo, po K 1-70, 2-40 in naprej, koltrje po K 5—, stenske preproge po K 4-80, konjske odeje po K 5—, namizne in posteljne garniture po K 13—, zastorje, platnino itd. in se priporoča ob porabi zahtevati ta katalog zastojni in poštne prosto, ker ta mali trud se Vam izplača

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez riska. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Vabilo na domačo plesno veselico

katera se vrši 264

v soboto, dne 18. januarja
v gostilniških prostorih Ant. Novaka
Rimska cesta št. 19.

Vstop prost.

K obilni udeležbi vabita najvljudneje
Fani in Anton Novak.

! Budilke z zvoniškim zvonenjem !

St. 4454. Ja kvaliteta, a 30 urnim udarjenjem pol in celih ur in budilno pripravo s premijskim kazalom, s glasno dončnim zvonom, s gladkopiranim robom, 30 cm v premeru, kazalnikom s šteklom, kompletna s silikobronziranimi uterji. S tri-letno pisarno garancijo samo! K 7-80 samo!
St. 4454 1/2. S ponodi svečljajenim se kazalnikom K 8-40. Najcenejša kuhinjska okrogla ura brez budilne priprave, 30urnim navitiam na pero, 16 cm premera K 3-30.
Brez riska! Zamenja dovoljena ali denar nazaj
Razpošilja po povzetju, ali če se vpolije denar napre.
prva tvornica ur Jan Konrad, c. in kr. dvorni dobavitelj, Most, št. 2373 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami se pošlje na zahtevo vs komur gratis in franko

Za popravila mufov, jop, kožuhov suknenih čepic

se vlijudno priporoča 252

Feliks Žagar

krznarski mojster

Ljubljana, Salendrova ulica 4

zraven županove hiše, bivši večletni pomočnik pri g. H. Waneku.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Pipe za kadilce

solidno izvršene, po najnižjih trornikih cenah, + 8-02. Pina ročna pipa s leseno glavo s rjavimi silami, odtoč s kovino okovan, ki brani sopno varstvanje bago, s roleno cevjo, dolgom, rolenim ustnikom s rolenim odlivom in kavčukovo cevjo, 34 cm dolga K 1-90. Pipe boljše izvršitve K 2-80, 3-60, 4-80 in več. Razpošilja proti poslatvi denarja naprej, pritevili poštino ali po povzetju

c. in kr. dvorni dobavitelj

Jan Konrad

razpošiljalnica v Mostu št. 2396 (Češko).

Brez riska. Zamenja dovoljena ali denar nazaj. Glavni katalog s 4000 slikami na zahtevo zastojni in poštne prosto.

Odvetniški kandidat

s sodno in polletno odvetniško prakso
išče mesta. 164

Vstop takoj ali v doglednem času. Ponudba na uprav. »Sl. Nar.« pod št. 1000.

Motor na bencin 4 PH rabljen, toda dobro ohranjen z vso opravo in cirkularno žago

s transmisijo vred, se proda po ugodni ceni. Kupci naj se zglase v Spod. Šiški, Kolodv. ulica št. 181, kjer si jih lahko ogledajo še v porabi. Dopisi poštni predal 65, Ljubljana. 244

Gostiina Zupan Sv. Jakoba try št. 8.
priredi vsako soboto 48

domačo veselico z godbo.

Pristna vina, izvrstna jedila, zelo zmerno cene.

Važno za vsakega Slovence, ki hoče razumeti pojave v političnem življenju!

IZŠLA JE KNJIGA:
„O najvažnejših političnih in socialnih strankah in strujah ali kratak uvod v praktično politiko“.

Spisal: Ljudevit Furlani. Izdal in založil: Vekoslav Spindler, urednik v Celju, pri katerem se knjiga dobiva. Cena izvodu 2 K 50 v, po pošti 2 K 70 vin. 135

Razglas.

V zadnjem času so se pri poslopih, katere straži vojaška straža, primerili taki dogodki, iz katerih se da sklepati, da občinstvo tem stražam ne pripisuje potrebne važnosti in jim ne izkazuje potrebne pozornosti.

Ker ima taka brezbriznost lahko nedogledne posledice, se občinstvo v svrhu preprečenja nesreč nujno opozarja, da je vsako neopravičeno približanje k zastraženim smodnišnicam na ljubljanskem polju in na Gradu nedopustno ter nevarno; zlasti je treba na poziv takoj obstati, ker sicer stra žalohko strelja.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 9. januarja 1913.

Razglas.

Podpisani mestni magistrat naznanja

mladeničem, rojenim leta 1890, 1891, 1892 in 1894,
ki stopijo letos v naborna, odnosno črnovojna leta:

1.) da so v smislu § 34. vojnih predpisov I. del, 1. zvezek

od 27. januarja do 3. februarja

imeniki onih mladeničev, ki pridejo letos k naboru v mestnem vojaškem uradu, Mestni dom, I. nadstropje in v uradnih urah vsakemu na ogled. Kdor opazi kako izpustitev ali napačen vpis, ali ima pomislek proti prošnjam za nabor v bivališču ali za vojne olajšave, naj to pismeno ali ustno naznani tukajšnjemu uradu;

2.) da so v smislu § 8. črnovojnih predpisov

od 27. januarja do 3. februarja

v omenjenem uradu na ogled imeniki domačih in tujih, leta 1894 rojenih, od 1. januarja 1913 črnovojništvu podvrženih mladeničev. Pogreški naj se pismeno ali ustno naznanijo tukajšnjemu uradu.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 9. januarja 1913.

Otvoritveno naznanilo.

Usojam si slavnemu občinstvu javiti, da sem otvoril

v Škofji ulici

kavarno Krapš

ki je najudobneje urejena in z dvema najnovejšima biljardoma c. kr. dvornih založnikov Seifert in sinovi opremljena. — Točijo se najfinejše gorke in mrzle pijače, ter so cenj. gostom mnogostevilni tu in inozemski listi na razpolago. — Moje dolgoletno delovanje v kavarni Evropi jamči za točno in sol. postrežbo.

Z veselo poštovanjem 262 **I. Krapš, kavar.**

Poštena gospodična

se sprejme na stanovanje.

v Selenburgovi ul. 6. I. nad. levo. 196

Sprejme se

mlad kovaški pomočnik na Spodnjem Koroškem.

Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Solske in koncertne gosti!

Samo najboljši izdelki brehibne izvirne. St. 112 1/2 solske gosti, 1/4 vel. s plamenim poliranim dnom K 8-80; št. 113 1/2 solske gosti 1/4 vel. s lepo plamenim poliranim dnom, boljše kakovost K 8-80, št. 115 1/2 solske gosti 1/4 velike, vložene, lepo plamenno dno, prav priljubljena vrsta K 7-60. Solske gosti s garnituro iz ebenevine, dobrega glasu in izvrstne po K 8-40, 9-—, 10-80; št. 212 1/2 orkestrske gosti s garnituro iz ebenevine K 10-80; loki za gosti po K —90, 1-10, 1-20, 2-—, 2-20 in naprej. Citre, harmonike in orglice, okarine, klavirni, pišalni instrumenti, gramofoni itd. v največji izbiri. Brez rizika. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja po povzetju ali denar nazaj.

c. in kr. dvorni dobavitelj
JAN KONRAD
razpošiljalnica glasbi v Mostu št. 2379 (Češko).
Glavni katalog s 4000 slikami na zahtevo zastoj in poštne prosto.

== Zgubljena je == usnjena ročna torbica

z denarnico, robcem, zrcalom in ključem. Pošteni najditelj naj jo odda na magistratu. Ker je stvar za lastnika kot drag spomin važna, dobi najditelj lepo nagrado. 194

Samo 5 kron

stane moja pristna švicarska remontoirka patentirana ura na sidro, sistema Roskopf Štev. 4060, z masivnim sidrom, satanki regulirana s triletno pisano garancijo. Št. 4062, ista s sekundnim kazalcem K 6-50. Brez rizika. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Po povzetju ali če se pošlje denar naprej prva tvornica ur.

JAN KONRAD
c. in kr. dvorni dobavitelj, Most št. 2369 (Češko).
Glavni katalog s 4000 slikami na zahtevo gratis in franko.

Moderno urejeni umetni in valjčni mlin

na Kranjskem v bližini železnice, s stalno vodno močjo, velikimi skladišči, stanovanjskimi in gospodarskimi poslopi v najboljšem stanju, hlevi in svinjak :: ter velikim gospodarstvom :: se ceno proda ali da v zakup.

Ponudbe pod „Moderne Mühle“ na upravništvo »Slov. Naroda« 149

Vsekdo daje prednost mojim **prima solingenskim britvam** iz najboljšega angl. srebrnega jekla kovane, na roko brušene, nestrane postrane, pripravljene za takojšnjo rabo. Vsaka britva se pošlje v toku.

Štev. 8701. črno poliran ročaj, 1/4 otlo brušena, 1/4 široka K 1-70
Štev. 8702. črno poliran ročaj, 1/2 otlo brušena, 1/4 široka K 2-20
Štev. 8703. črno poliran ročaj, 3/4 otlo brušena, 1/4 široka K 2-80
Štev. 8711. črno poliran ročaj, 1/2 otlo brušena, 3/4 široka K 3-60
Najboljše britve „Genclos“ se slasti pripravlja og. britcem. Registrir. znamka. Dobiva se samo pri moji firmi: Št. 22. črno poliran ročaj, klinca 1/4 šir., 1/4 otlo brušena K 2-—, št. 26, ista, 1/4 široka, 1/2 otlo brušena K 3-90. — Brez rizika. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Po povzetju ali če se pošlje denar naprej prva tvornica britv.

c. in kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad, razpošiljalnica v Mostu št. 2382 (Češko). — Glavni katalog z okoli 4000 slikami zastoj in poštne prosto.

Syrup Sarsaparillae
compos s sidrom.
Čistilo krvi. Stekl. K 3-00 in 7-50.

Liniment s sidrom Capsici compos.
Nadomestilo za Pain-Expeller s sidrom.
Boličine ublažujoče sredstvo za vdriganje pri prehladu, revmatizmu, protinu itd. itd.
Steklenica K —30, 1-40, 2-—.

Železno beljakovinska tinktura s sidrom.
Za malekrovnost in bledico.
Steklenica K 1-40. Steklenica K 1-40.

Dobiva se po lekarnah ali po naravnosti od **Dr. RICHTERJEVE** lekarni „Pri slatnem levu“, Praga I, Elizabetinska trida 5.

Samokres

skrbno zaštrljen in opremljen z državnim pečatom o tem Samo dobra kakovost in lično izdelano blago, jamstvo za brezhibno funkcioniranje.

Št. 100 Samokres lefauchaux, kaliber 9 mm, svetlo poliran, s poliranim orehovim držajem, petelin se lahko zapre. K 8-— Št. 101. kaliber 9 mm najfinejše ponikljan K 9-— Št. 104. Samokres na centralni oganj, kaliber 9 mm, šestostrelan K 10-— Št. 105. isti fino ponikljan kaliber 9 mm K 11-50. Največja izbira samokresov, žepnih pištol, tercerol, pištol za gonjake in vinogradnike, floberti Tesching, lovske puške. Lovske potreščine streljivo itd. dobite v mojem glavnem katalogu s 4000 slikami, ki se vsakemu pošlje gratis in franko. C. kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad, razpošiljalnica Most, št. 2390 (Češko). Razpošiljanje po povzetju, Brez rizika. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

„Zdravnik želodca“ je najboljši liker za želodec.

„Zdravnik želodca“ je najboljši liker za želodec.

Podpisani zdravnik

Zdravnik želodca

Lovro Sobanič, št. 101 pri Ljubljani.

Skladišče

pripravno za delavnice se takoj odda na Ambroževem trgu 9 v Ljubljani.

Psiček

se je zatekel. Lastnik lahko pride po njega proti odškodnini.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«. 253

Se okras vsaki sobi je moja imitirana, smirenska stenska preproga.

Št. 2097, prve kakovosti, po obeh straneh enaka, različni vzorci, lakor sene.

lahod, gnom, lev, lovski pes, 2 papigi, lisica, tiger, gamsi, srna, jelen, izvršeno v lepih barvah, 130 cm šir., 200 cm dolžosti, komad samo K 5-60. Št. 9098 isti vzorci kakor srna, jelen, lev, pes, okoli 90 cm šir., 150 cm dolg. samo K 4-80. Največja izbira namiznih in posteljnih garnitur, stenskih posteljnih odevi, kovčkov itd. v mojem glavnem katalogu. Brez rizika. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Po povzetju ali za denar naprej razpošilja.

c. in kr. dvorni dobavitelj
JAN KONRAD
razpošiljalnica v Mostu, št. 2384 (Češko).
Glavni katalog s 4000 slikami na zahtevo vsakomur gratis in franko.

Umetni in trgovski vrtnar Ivan Bizovičar

Ljubljana, Kolezijska ulica šte. 16 1542

izvršuje šopke, vence in bukete
za razne prilike. — Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.
Piramidna in kroglasta lavorjeva drevesa ter dekorativne cvetlice
v veliki množini po zmernih cenah. — Naročila na delo hitro in vestno.

Prevara ali sugestija?

Občinstvu že več let nudijo prav lepo parfimirane ustne vode. Občinstvo jih rabi in označuje za prav dobre, ker so dobrega okusa, ne da bi pomislilo, če imajo tudi kako **zdravilno** vrednost. Ako bi o tem razmišljalo, pa bi ne polagalo glavne vrednosti na okus, nego vprašalo tudi po razkužujočih sestavinah. — Tudi ni vseeno, ali ustna voda slab vonj **prikrije** ali ga pa **odstrani**. Dobra in učinkovita ustna voda naj ne parfumi samo nego naj tudi **odstrani** vse kisajoče se in **nalezljive snovi odpravi neprijeten vonj** in vendar osvežuje.

Po teh načelih je napravljen **lysoform s poprovo meto**. **Lysoform s poprovo meto** po znanstvenih raziskavah tudi doslej za najboljšo znane ustne vode po učinku **šestkrat** prekaša. Beli zobe Ker je na kozarec ustne vode zadosti samo 10 kapljic lysoforma s poprovo meto, izhajamo z eno steklenico polne 3 mesece. Jako ceno in izdatno.

Originalna brizgalna steklenica lysoforma s poprovo meto stane K 1 60 po vseh lekarnah in drogerijah.

Zanimivo knjigo o »Zdravju in desinfekciji« Vam pošljem gratis in franko. A. C. HUBMANN, referent »Lysoformwerke«, Dunaj XX, Petraschgasse 4.

Avstr. amerikan. :: zaloga čevljev :: Prešernova ul. 50.

12 50

16 50

Naši čevlji po kakovosti, :: priležnosti in eleganci :: prekose vsako konkurenco.

Zaloga slovitih „PALMA“ gumijevih podpetnikov.